

ПРОЕКТ
вноситься народними депутатами України
Аллахведісвою І.В.
Гетманцевим Д.О.
та іншими народними депутатами України

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів

Цей Закон регулює відносини у сфері обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (далі – цивільно-правова відповідальність) і спрямований на забезпечення здійснення виплати за шкоду, завдану життю, здоров'ю та/або майну потерпілих осіб під час використання (експлуатації) наземних транспортних засобів.

РОЗДІЛ І

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення основних термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) власник майна – особа, яка відповідно до закону є власником або законним володільцем (користувачем) майна на підставі права власності, права господарського відання, оперативного управління, договору оренди, позички або на інших законних підставах;

2) власник наземного транспортного засобу (далі – власник транспортного засобу) – особа, яка є власником відповідно до закону або законним володільцем (користувачем) наземного транспортного засобу на підставі права власності, господарського відання, оперативного управління або договору оренди;

3) дорожньо-транспортна пригода – подія, що сталася під час руху транспортного засобу, внаслідок якої загинули або поранені фізичні особи та/або завдана матеріальна шкода;

4) забезпечений транспортний засіб – наземний транспортний засіб, який зазначений у чинному договорі обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності;

5) наземний транспортний засіб (далі – транспортний засіб) – пристрій, призначений для перевезення пасажирів, вантажу, багажу, пошти та/або обладнаний спеціальним устаткуванням/обладнанням, який відповідно до Закону України "Про дорожній рух" підлягає державній або відомчій реєстрації, крім сільськогосподарської техніки, яка відповідно до вимог

законодавства повинна рухатися в супроводі автомобіля прикриття, а також аналогічний пристрій, зареєстрований в іншій країні і ввезений на митну територію України для тимчасового використання (експлуатації);

б) особа, цивільно-правова відповідальність якої застрахована – страхувальник або інша особа, яка використовує (експлуатує) забезпечений транспортний засіб, окрім особи, яка використовувала (експлуатувала) забезпечений транспортний засіб, що вийшов із правомірного володіння внаслідок вчинення протиправних дій;

7) потерпіла особа – фізична особа, життю, здоров'ю та/або майну якої завдана шкода, та/або юридична особа, майну якої завдана шкода внаслідок дорожньо-транспортної пригоди, та які мають право на відшкодування такої шкоди відповідно до положень цього Закону;

8) регламентна виплата – страхова виплата (страхове відшкодування), що здійснюється Моторним (транспортним) страховим бюро України (далі – МТСБУ) за рахунок грошових коштів централізованих страхових резервних фондів у випадках, визначених цим Законом;

9) страховий сертифікат "Зелена картка" – страховий сертифікат єдиної форми, що застосовується в країнах – членах міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка" та посвідчує наявність у країнах, які зазначені і не викреслені у такому сертифікаті, чинного міжнародного договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, який діє на умовах, встановлених законодавством про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності країни перебування транспортного засобу;

10) страховик відповідальної особи – страховик, з яким укладений договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, відповідно до якого застрахована відповідальність власника транспортного засобу, під час експлуатації якого завдано шкоду транспортному засобу потерпілої особи;

11) страховик потерпілої особи – страховик, з яким укладений договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, відповідно до якого застрахована цивільно-правова відповідальність потерпілої особи;

12) страхувальник – власник транспортного засобу, який уклав із страховиком договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності за шкоду, завдану потерпілій особі внаслідок використання транспортного засобу.

2. Інші терміни в цьому Законі використовуються у значеннях, наведених у законах України "Про фінансові послуги та фінансові компанії", "Про страхування" та інших законах України.

Стаття 2. Законодавство про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності

1. Відносини у сфері обов'язкового страхування цивільно-правової

відповідальності власників наземних транспортних засобів регулюються Конституцією України, Цивільним кодексом України, Законом України "Про страхування", цим Законом, іншими законами України і прийнятими на їх основі нормативно-правовими актами.

2. Положення Закону України "Про страхування" поширюються на відносини, що регулюються цим Законом, якщо цим Законом не передбачено іншого.

3. У разі суперечності норм цього Закону нормам інших законодавчих актів норми цього Закону мають перевагу.

Стаття 3. Учасники ринку обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності

1. Учасниками ринку обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності є страхувальники та інші власники транспортних засобів, цивільно-правова відповідальність яких застрахована, потерпілі особи (їх представники, спадкоємці, правонаступники), інші особи, які відповідно до цього Закону, мають право на отримання страхової виплати, страховики, надавачі супровідних послуг на ринку страхування, МТСБУ.

Стаття 4. Предмет договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності

1. Предметом договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності є передача страхувальником за плату ризику, пов'язаного з об'єктом страхування, страховику на умовах, визначених цим Законом.

2. Об'єктом страхування за договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності є відповідальність за шкоду, завдану внаслідок використання транспортного засобу власником транспортного засобу, цивільно-правова відповідальність якого застрахована, життя, здоров'ю та/або майну потерпілих осіб внаслідок настання страхового випадку.

Стаття 5. Страховий випадок

1. Страховим випадком за договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності є дорожньо-транспортна пригода за участю забезпеченого транспортного засобу, внаслідок якої у особи, цивільно-правова відповідальність якої застрахована, виник обов'язок відшкодувати шкоду, завдану життю, здоров'ю та/або майну потерпілої особи.

Розділ II

УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРІВ ОБОВ'ЯЗКОВОГО СТРАХУВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Стаття 6. Види договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності

1. Відповідно до цього Закону укладаються такі види договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності:

1) договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, який діє виключно на території України (далі – внутрішній договір страхування);

2) договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, який діє на території країн – членів міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка", що зазначені і не викреслені у такому сертифікаті (далі – міжнародний договір страхування).

Стаття 7. Обов'язковість страхування цивільно-правової відповідальності

1. На території України дозволяється експлуатація виключно забезпеченого транспортного засобу.

Транспортний засіб має бути забезпеченим до моменту взяття ним участі в дорожньому русі на вулично-дорожній мережі загального користування на території України.

Відповідальною особою за укладення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності є власник транспортного засобу.

Перелік відповідальних осіб за укладення договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності щодо транспортних засобів, які відповідно до Закону України "Про дорожній рух" підлягають відомчій реєстрації, визначається нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України.

2. Керування на території України транспортним засобом без наявності чинного договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності щодо такого транспортного засобу тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

3. Виїзд з України до країн – членів міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка" зареєстрованого в Україні транспортного засобу, якщо немає щодо нього міжнародного договору страхування, укладеного із страховиком – повним членом МТСБУ і посвідченого відповідним страховим сертифікатом "Зелена картка" або іншим документом у затвердженій МТСБУ формі, що підтверджує наявність міжнародного договору страхування, заборонено.

Стаття 8. Єдина централізована база даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності

1. З метою організації накопичення, зберігання, обміну інформацією про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності, включаючи забезпечення отримання потерпілими особами інформації щодо договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, та контролю за здійсненням обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності МТСБУ забезпечує функціонування єдиної централізованої бази даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності (далі – Єдина

централізована база даних).

Єдина централізована база даних містить відомості про страховиків, які провадять діяльність з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, страхові випадки, що настали, стан їх врегулювання, транспортні засоби та їх страхувальників, у тому числі персональні дані таких страхувальників, а також іншу інформацію щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, визначену нормативно-правовими актами Національного банку України.

Особами, які вносять інформацію до Єдиної централізованої бази даних, є страховики, МТСБУ, а також органи державної влади та установи у випадках, визначених законодавством.

Правила функціонування Єдиної централізованої бази даних встановлюються нормативно-правовими актами Національного банку України.

Порядок внесення інформації до Єдиної централізованої бази затверджується МТСБУ.

2. МТСБУ з метою надання доступу до інформації, що міститься в Єдиній централізованій базі даних, забезпечує користування інформаційними ресурсами Єдиної централізованої бази даних відповідно до вимог законодавства.

Інформація з Єдиної централізованої бази даних за порядком доступу поділяється на відкриту та інформацію з обмеженим доступом і надається користувачам безоплатно.

До відкритої інформації належать відомості про наявність чи відсутність у Єдиній централізованій базі даних інформації щодо чинного договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності стосовно конкретного транспортного засобу та відомості про страховика, який уклав відповідний договір страхування.

МТСБУ забезпечує надання постійного цілодобового доступу користувачів до відкритої інформації з Єдиної централізованої бази даних через мережу Інтернет.

Доступ до інформації з обмеженим доступом надається в порядку, встановленому законом.

3. МТСБУ з метою забезпечення дії системи обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів здійснює обробку даних, що зберігаються в єдиній централізованій базі даних, включаючи персональні дані, без згоди суб'єкта даних.

МТСБУ зобов'язане забезпечити зберігання інформації про договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності в Єдиній централізованій базі даних не менше семи років з дати припинення такого договору або дати припинення державної (відомчої) реєстрації транспортного

засобу.

4. Створення та утримання Єдиної централізованої бази даних фінансується за рахунок коштів МТСБУ.

Власником, держателем та адміністратором Єдиної централізованої бази даних є МТСБУ. МТСБУ зобов'язане забезпечити відповідність Єдиної централізованої бази даних встановленим Національним банком України порядку, вимогам та заходам із забезпечення захисту інформації.

5. МТСБУ зобов'язане оприлюднювати на своєму веб-сайті узагальнену інформацію про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності згідно з переліком та в порядку, встановленими Національним банком України.

Стаття 9. Перевірка наявності договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності

1. Перевірка наявності чинних договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності здійснюється:

відповідними підрозділами Національної поліції під час здійснення нагляду за дорожнім рухом (у тому числі з використанням працюючих в автоматичному режимі спеціальними технічними засобами та у режимі фотозйомки, відеозапису), а також під час оформлення документів щодо порушень правил дорожнього руху та оформлення матеріалів дорожньо-транспортних пригод;

органами Державної прикордонної служби України в місцях здійснення ними прикордонного контролю незалежно від належності та місця реєстрації транспортного засобу;

органами державної влади, що здійснюють відомчу реєстрацію транспортних засобів, у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України.

Перевірка наявності чинного договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, визначеного статтею 6 цього Закону, здійснюється на підставі інформації з Єдиної централізованої бази даних.

2. У разі використання (експлуатації) зареєстрованого в іншій країні транспортного засобу, щодо якого не укладався внутрішній договір страхування, належним доказом наявності міжнародного договору страхування є чинний на території України страховий сертифікат "Зелена картка", що виданий іноземною страховою організацією відповідно до правил Міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка". Водій такого транспортного засобу зобов'язаний мати при собі зазначений сертифікат та пред'являти його посадовим особам органів, визначених у частині першій цієї статті, на їх вимогу.

3. Під час в'їзду на територію України власник транспортного засобу, зареєстрованого в іншій країні, зобов'язаний мати на весь строк перебування такого транспортного засобу на території України страховий сертифікат "Зелена картка", що виданий іноземною страховою організацією відповідно до

правил Міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка", або внутрішній договір страхування.

Якщо власник транспортного засобу під час в'їзду на територію України не може пред'явити посадовим особам органів Державної прикордонної служби України документ, який підтверджує наявність чинного на території України договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, пропуск такого транспортного засобу на територію України не здійснюється до укладення відповідного договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності та пред'явлення відповідного страхового сертифіката "Зелена картка" чи іншого документа у затвердженій МТСБУ формі, що підтверджує наявність міжнародного договору страхування, або внутрішнього договору страхування.

4. У разі виїзду транспортного засобу, зареєстрованого в Україні, до країн – членів міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка" водій такого транспортного засобу зобов'язаний мати чинний міжнародний договір страхування, укладений із страховиком – повним членом МТСБУ і посвідчений відповідним страховим сертифікатом "Зелена картка" або іншим документом у затвердженій МТСБУ формі, що підтверджує наявність міжнародного договору страхування, та пред'являти його посадовим особам органів Державної прикордонної служби України на їх вимогу.

Якщо вимоги абзацу першого цієї частини не дотримані, то посадові особи Державної прикордонної служби України пропуск такого транспортного засобу до країн – членів міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка" не здійснюють.

Стаття 10. Право вибору страховика

1. Власник транспортного засобу має право вибору страховика для укладення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності.

2. Страховик не може відмовити власнику транспортного засобу в укладенні договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності відносно належного такому власнику транспортного засобу, якщо інше не передбачено законом.

3. Нав'язування послуг обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності конкретних страховиків забороняється.

4. Забороняється укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності в місцях проведення реєстрації (перереєстрації) транспортних засобів та оформлення дозвільних документів, у місцях контролю наявності страхових полісів, крім мультимодальних терміналів та зон сервісного обслуговування перед пунктами пропуску через державний кордон України.

Стаття 11. Укладання та строк дії договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності

1. Договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності укладається виключно в письмовій формі з дотриманням вимог Цивільного кодексу України, встановлених до письмової форми правочину, та оформляється у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України "Про електронні документи та електронний документообіг", або в порядку, визначеному законодавством про електронну комерцію.

2. Договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності набирає чинності з моменту його укладання.

Страховий захист за договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності починає діяти з часу і дати початку строку дії договору, визначених у цьому договорі, та закінчується о 24 годині дати, зазначеної в такому договорі як дата закінчення строку дії договору.

Страхувальник зобов'язаний сплатити страхову премію в повному обсязі не пізніше часу і дати початку строку дії страхового захисту за договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності. У разі несплати у встановлений строк або сплати в неповному обсязі страхової премії договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності не набирає чинності.

Страховик зобов'язаний внести запис про договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності до Єдиної централізованої бази даних у порядку, встановленому МТСБУ, до часу і дати початку строку дії страхового захисту за таким договором.

3. У разі недотримання вимог частини першої цієї статті договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності є нікчемним.

4. Після укладення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності страховик зобов'язаний не пізніше часу і дати початку дії страхового захисту надіслати страхувальнику в обраний таким страхувальником спосіб із запропонованих страховиком, з використанням контактних даних, зазначених страхувальником, повідомлення про укладений договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, яке обов'язково має містити номер такого договору, дату і час початку дії та строк дії договору, інформацію про страхувальника та забезпечений транспортний засіб, найменування страховика із зазначенням контактної інформації, у тому числі поштової адреси, адреси місцезнаходження, адреси електронної пошти (адреса для листування із клієнтами) для подання письмових вимог та заяв, розмір страхової премії та страхової суми, а також посилання на запис в Єдиній централізованій базі даних про такий договір.

На підтвердження укладення міжнародного договору страхування страховик зобов'язаний забезпечити страхувальника страховим сертифікатом "Зелена картка" або іншим документом у затвердженій МТСБУ формі, що підтверджує наявність міжнародного договору страхування.

На вимогу страхувальника страховик зобов'язаний надати йому

безоплатно в паперовій формі бланк повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду з інструкцією з його заповнення.

5. Форми повідомлення про укладений внутрішній договір страхування, страхового поліса, страхового сертифіката "Зелена картка" та іншого документа, що підтверджує наявність міжнародного договору страхування, а також форма бланка повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду з інструкцією із заповнення та типові схеми дорожньо-транспортних пригод встановлюються МТСБУ та розміщуються ним на своєму у веб-сайті у відкритому доступі.

6. Внутрішні договори страхування укладаються на строк три, шість місяців або один рік, крім випадків, визначених абзацом другим цієї частини.

Укладення внутрішніх договорів страхування на строк менший, ніж три місяці, але не менш як на 15 календарних днів допускається виключно щодо таких транспортних засобів:

1) незареєстрованих відповідно до Закону України "Про дорожній рух" – на час до їх реєстрації;

2) тих, що тимчасово перебувають на території України, зареєстрованих на території іноземних держав, – на час їх перебування на території України.

7. Міжнародний договір страхування може укладатися на строк 15 календарних днів, 1 місяць, 2 місяці, 3 місяці, 4 місяці, 5 місяців, 6 місяців, 7 місяців, 8 місяців, 9 місяців, 10 місяців, 11 місяців або один рік.

8. Усі заяви та вимоги сторін договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності стосовно нього складаються в письмовій формі, у тому числі у вигляді електронного документа або електронних повідомлень відповідно до законодавства про електронну комерцію.

9. Укладення внутрішнього договору страхування щодо забезпеченого транспортного засобу достроково припиняє дію попереднього укладеного внутрішнього договору страхування щодо такого транспортного засобу з дати початку строку дії нового договору.

Стаття 12. Визначення розміру страхової премії

1. Розмір страхової премії за договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності встановлюється страховиком самостійно на підставі методики розрахунку страхового тарифу за відповідним страховим продуктом, розробленої та затвердженої страховиком з дотриманням вимог законодавства у сфері страхування, у тому числі з урахуванням потреби забезпечення виконання вимог законодавства щодо обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика, формування гарантійних фондів МТСБУ та інших встановлених законодавством вимог. Під час визначення розміру страхової премії страховик може врахувати історію страхових випадків з вини страхувальника за обов'язковим страхуванням цивільно-правової відповідальності.

2. За договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності застосування франшизи забороняється.

3. Страхова премія за договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності у повному обсязі сплачується одноразово.

Стаття 13. Особливості визначення розміру страхової премії для окремих категорій фізичних осіб

1. Розмір страхової премії за внутрішнім договором страхування зменшується на 50 відсотків для страхувальника, який є:

1) громадянином України – учасником бойових дій, постраждалим учасником Революції Гідності, учасником війни, особою з інвалідністю II групи, особою, яка постраждала внаслідок Чорнобильської катастрофи, віднесеною до I або II категорії, пенсіонером щодо транспортного засобу, який має робочий об'єм двигуна до 2 500 сантиметрів кубічних або потужність електродвигуна до 130 кВт включно та належить йому на праві власності за умови керування таким транспортним засобом виключно страхувальником та використання транспортного засобу без мети надання платних послуг з перевезення пасажирів та/або вантажу;

2) громадянином України – особою з інвалідністю I групи, щодо транспортного засобу, який має робочий об'єм двигуна до 2 500 сантиметрів кубічних або потужність електродвигуна до 130 кВт включно та належить йому на праві власності за умови керування таким транспортним засобом виключно страхувальником або іншою особою в його присутності та використання транспортного засобу без мети надання платних послуг з перевезення пасажирів та/або вантажу.

2. Зменшення розміру страхової премії, визначене частиною першою цієї статті, може бути застосовано одночасно лише щодо одного транспортного засобу страхувальника.

3. Порушення умов використання транспортного засобу, щодо якого укладений внутрішній договір страхування відповідно до частин першої та другої цієї статті, тягне за собою відповідальність, визначену частиною другою статті 35 цього Закону.

4. Страховик за укладеними відповідно до вимог цієї статті внутрішніми договорами страхування має право на отримання повної чи часткової компенсації неотриманої відповідно до частини першої цієї статті частини страхової премії у випадках та в порядку, встановлених законодавством.

Стаття 14. Страхова сума

1. У разі настання страхового випадку страховик зобов'язаний здійснити страхову виплату в межах страхової суми відповідно до цього Закону.

2. Розміри страхових сум за внутрішніми договорами страхування переглядаються Національним банком України кожні п'ять років відповідно до зміни рівня індексу споживчих цін та встановлюються ним за шкоду, завдану:

життю та здоров'ю, – у розмірі не менше ніж 52 мільйони гривень на одну потерпілу фізичну особу та 258 мільйонів гривень на один страховий випадок незалежно від кількості потерпілих осіб;

майну потерпілих осіб, – у розмірі не менше ніж 52 мільйони гривень на один страховий випадок незалежно від кількості потерпілих.

3. Страхові виплати за внутрішніми договорами страхування обмежуються страховими сумами, які діяли на день укладення внутрішнього договору страхування та зазначені в такому договорі.

Регламентна виплата, що здійснюється МТСБУ відповідно до частини першої статті 42 цього Закону, обмежується страховими сумами, чинними на день настання страхового випадку.

4. У разі, якщо є кілька потерпілих осіб і страхової суми недостатньо для відшкодування шкоди цим особам, страхова (регламентна) виплата здійснюється у межах страхової суми пропорційно розміру шкоди, завданої кожній потерпілій особі, яка звернулася за страховою виплатою.

5. Якщо після здійснення страхової виплати з'ясується, що є інші потерпілі особи, які мають право на отримання страхової виплати в результаті дорожньо-транспортної пригоди і які не отримали її, відповідний страховик або МТСБУ зобов'язані здійснити страхову виплату цим потерпілим особам в межах залишку відповідної страхової суми.

Стаття 15. Дострокове припинення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності

1. Дія договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності може бути достроково припинена:

- 1) за згодою страхувальника та страховика з ініціативи будь-якої із сторін;
- 2) в односторонньому порядку за письмовою вимогою страхувальника у випадку, визначеному частиною другою цієї статті;
- 3) у випадку, визначеному частиною дев'ятою статті 11 та статтею 16 цього Закону.

Дія договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності не може бути припинена достроково за вимогою страховика, крім випадків, передбачених законом.

2. У разі подання страхувальником письмової вимоги про дострокове припинення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності у зв'язку із виходом забезпеченого транспортного засобу з володіння страхувальника проти його волі або знищення такого транспортного засобу договір припиняється з дня отримання страховиком такої письмової вимоги.

3. У разі дострокового припинення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності згідно з пунктом 3 частини першої цієї

статті страхувальник протягом трьох років з дати дострокового припинення попереднього договору має право звернутися до страховика за поверненням частини страхової премії, а страховик зобов'язаний повернути частину страхової премії протягом 30 днів із дня отримання страховиком відповідної заяви.

4. Дострокове припинення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності з інших, ніж визначені частинами другою та третьою цієї статті, підстав здійснюється в порядку, визначеному Законом України "Про страхування".

5. У разі дострокового припинення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності страховик зобов'язаний повернути страхувальнику частину страхової премії або страхову премію повністю, розраховану за правилами та в порядку, визначеними Законом України "Про страхування".

6. У разі дострокового припинення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності з підстав, визначених пунктами 1 та 2 частини першої цієї статті, страховик зобов'язаний не пізніше наступного робочого дня після дня дострокового припинення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності внести до Єдиної централізованої бази даних інформацію про факт та дату припинення дії такого договору страхування.

У разі дострокового припинення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності з підстав, визначених пунктом 3 частини першої цієї статті, МТСБУ зобов'язане забезпечити під час внесення інформації до Єдиної централізованої бази даних про укладення нового договору автоматичне відображення інформації про припинення попереднього договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності та її надсилання (передавання) страховику, з яким такий договір був укладений.

7. У разі дострокового припинення міжнародного договору страхування страховик сплачує належну до повернення частину страхової премії після повернення страховику страхового сертифіката "Зелена картка", якщо його видано в паперовій формі.

Стаття 16. Втрата чинності договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності в разі зміни власника забезпеченого транспортного засобу

1. У разі зміни власника забезпеченого транспортного засобу внаслідок його правомірного відчуження договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності втрачає свою чинність від 00 годин 00 хвилин за київським часом дня, наступного за днем зміни власника. Страхувальник за таким договором страхування має право на отримання частини страхової премії відповідно до умов дострокового припинення договору страхування, встановлених законом.

2. У разі смерті страхувальника – фізичної особи договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності втрачає свою чинність за умови та у строки, встановлені частиною дев'ятою статті 11 цього Закону. Право на отримання частини страхової премії в разі дострокового припинення договору страхування у зв'язку з смертю страхувальника – фізичної особи переходять до особи, яка одержала таке майно у спадок та/або яка у випадку, визначеному Цивільним кодексом України, вважається такою, що прийняла спадщину.

3. У разі припинення страхувальника – юридичної особи і встановлюються її правонаступники, договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності втрачає свою чинність від 00 годин 00 хвилин за київським часом дня, наступного за днем державної реєстрації припинення такої юридичної особи. Право на отримання частини страхової премії в разі дострокового припинення договору страхування у зв'язку з припиненням страхувальника – юридичної особи переходить до її правонаступників відповідно до законодавства України.

Стаття 17. Інформаційна взаємодія

1. Власник транспортного засобу має право на безоплатне отримання від МТСБУ інформації про власну історію страхових випадків за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, а також щодо транспортного засобу, яким він володіє. Такий запит може стосуватися також історії страхових випадків за участю транспортних засобів, якими така особа володіла протягом останніх семи років, за період такого володіння. МТСБУ зобов'язане надати відповідь на такий запит протягом 30 календарних днів із дня його отримання. МТСБУ може встановити форму та зміст запиту про історію страхових випадків.

2. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування та юридичні особи зобов'язані безоплатно надавати на запит страховиків та/або МТСБУ інформацію, якою вони володіють, у тому числі в порядку, визначеному законом, інформацію з обмеженим доступом, яка пов'язана із страховими випадками з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності або з подіями, що були підставою для подання потерпілими особами заяв про страхові виплати. Надання та обробка запитів страховиків та МТСБУ може здійснюватися з використанням автоматизованих засобів обміну інформацією.

Територіальні органи Міністерства внутрішніх справ України надають безоплатно страховикам та/або МТСБУ на їхні запити відомості про реєстрацію транспортних засобів, з власниками яких ці страховики укладають договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності або за участю яких сталися страхові випадки, а органи Національної поліції – відомості про дорожньо-транспортні пригоди, що трапилися.

3. Страховики та МТСБУ за порушення вимог щодо збереження, захисту та обробки інформації несуть відповідальність, встановлену законом.

4. Страховики зобов'язані надавати органам відповідних підрозділів

Національної поліції на їхній запит відомості про чинний договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності.

Розділ III

ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВОЇ ВИПЛАТИ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Стаття 18. Здійснення страхової (регламентної) виплати

1. У разі настання страхового випадку страховик у межах страхових сум та згідно з умовами, зазначеними в договорі обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, зобов'язаний у встановленому цим Законом порядку здійснити страхову виплату у зв'язку із шкодою, завданою внаслідок дорожньо-транспортної пригоди життю, здоров'ю та/або майну потерпілої особи.

2. У разі настання події, яка є підставою для здійснення регламентної виплати, МТСБУ в межах страхових сум, чинних на день настання такої події, а для регламентної виплати, визначеної пунктом 4 частини першої статті 42 цього Закону, – у межах страхових сум, чинних на день укладення внутрішнього договору страхування, за яким здійснюється така виплата, зобов'язане у встановленому цим Законом порядку здійснити регламентну виплату у зв'язку із шкодою, завданою внаслідок дорожньо-транспортної пригоди життю, здоров'ю та/або майну потерпілої особи.

Стаття 19. Пряме врегулювання страхового випадку

1. У разі дорожньо-транспортної пригоди, яка сталася за участю лише двох забезпечених транспортних засобів, і в якій потерпілій особі завдано шкоду виключно у вигляді пошкодження або фізичного знищення транспортного засобу, потерпіла особа має право на пряме врегулювання страхового випадку.

Пряме врегулювання страхового випадку передбачає виконання страховиком потерпілої особи визначених цим Законом прав і обов'язків страховика відповідальної особи щодо розгляду заяви про страхову виплату, прийняття за результатами її розгляду рішення та здійснення страхової виплати.

Потерпіла особа, яка скористалася правом на пряме врегулювання страхового випадку і звернулася із заявою про страхову виплату до страховика потерпілої особи, втрачає право на звернення до страховика відповідальної особи за отриманням страхової виплати.

У випадках дорожньо-транспортних пригод, інших ніж визначені абзацом першим цієї частини, заява про страхову виплату подається виключно страховику відповідальної особи або у випадках, визначених статтею 42 цього Закону, – МТСБУ.

2. Страховик потерпілої особи, якому подана заява про страхову виплату, зобов'язаний прийняти таку заяву, якщо на момент її подання цей страховик є членом МТСБУ, обставини дорожньо-транспортної пригоди

відповідають умовам, визначеним в абзаці першому частини першої цієї статті, і потерпіла особа письмово повідомила про те, що заява про страхову виплату не подана страховику відповідальної особи.

Страховик потерпілої особи, який прийняв заяву про страхову виплату відповідно до цього Закону, зобов'язаний її розглянути, прийняти за результатами її розгляду рішення та, якщо немає підстав, визначених статтею 30 цього Закону, здійснити страхову виплату.

3. Відповідальність за порушення вимог цього Закону під час здійснення прямого врегулювання страхового випадку несе страховик, який здійснив це врегулювання.

4. Страховик потерпілої особи, який здійснив пряме врегулювання страхового випадку, має право вимоги до страховика відповідальної особи в розмірі фактично здійснених витрат на врегулювання страхового випадку за такою заявою та здійсненої страхової виплати. Розмір такої вимоги не може перевищувати розміру витрат, розрахованих відповідно до вимог цього Закону.

5. Страховик відповідальної особи зобов'язаний на вимогу страховика потерпілої особи, який здійснив пряме врегулювання страхового випадку, відшкодувати заявлений ним розмір вимог, розрахований відповідно до частини четвертої цієї статті, протягом п'яти робочих днів із дня отримання вимоги, якщо інше не передбачено положенням про пряме врегулювання страхових випадків.

Положення про пряме врегулювання страхових випадків, що може передбачати особливості взаємодії страховиків – членів МТСБУ при здійсненні прямого врегулювання страхових випадків, в тому числі порядок розрахунків між страховиками – членами МТСБУ під час здійснення прямого врегулювання страхових випадків та порядок вирішення спорів між ними, затверджується загальними зборами членів МТСБУ та оприлюднюється на офіційному веб-сайті МТСБУ.

Стаття 20. Страхова (регламентна) виплата у разі завдання шкоди життю та здоров'ю потерпілої фізичної особи

1. У разі завдання шкоди життю та здоров'ю потерпілої фізичної особи внаслідок дорожньо-транспортної пригоди здійснюється страхова (регламентна) виплата у зв'язку з:

лікуванням потерпілої фізичної особи;

тимчасовою втратою працездатності потерпілою фізичною особою;

стійкою втратою чи зменшенням професійної або загальної працездатності потерпілою фізичною особою;

моральною шкодою, що полягає у фізичному болю та стражданнях, яких потерпіла фізична особа зазнала у зв'язку з каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я;

смертю потерпілої фізичної особи.

2. Розмір страхової (регламентної) виплати в разі завдання шкоди життю та здоров'ю потерпілої фізичної особи зменшується на документально підтверджену суму отриманого потерпілою фізичною особою (особою, яка має право на отримання відшкодування) від відповідальної за заподіяння шкоди особи відшкодування (компенсації), здійсненого у зв'язку з дорожньо-транспортною пригодою. У такому випадку компенсація витрат особи, яка здійснила таке відшкодування (компенсацію), здійснюється на умовах та в порядку, визначених статтею 33 цього Закону.

3. Загальний розмір усіх здійснених страхових (регламентних) виплат у разі завдання шкоди життю та здоров'ю однієї потерпілої фізичної особи не може перевищувати розміру встановленої у цьому Законі страхової суми за таку шкоду.

Стаття 21. Визначення розміру страхової (регламентної) виплати у зв'язку з лікуванням потерпілої фізичної особи

1. Страхова (регламентна) виплата у зв'язку з лікуванням потерпілої фізичної особи визначається в розмірі витрат, пов'язаних з доставкою, розміщенням, утриманням, діагностикою, лікуванням, протезуванням та реабілітацією потерпілої фізичної особи у відповідному закладі охорони здоров'я, спеціальним медичним, постійним стороннім доглядом та придбанням лікарських засобів. Необхідність здійснення таких витрат має бути документально підтверджена відповідним закладом охорони здоров'я, а розмір витрат документально підтверджений розрахунковим документом.

Витрати, пов'язані з лікуванням потерпілої фізичної особи в іноземній державі, відшкодовуються у разі попереднього узгодження таких витрат із страховиком, який має здійснити страхову виплату, або МТСБУ в разі здійснення регламентної виплати.

2. Якщо страховику (МТСБУ) не надані документи, що підтверджують розмір витрат, зазначених у частині першій цієї статті, або їх документально підтверджений розмір є меншим, ніж мінімальний розмір, визначений відповідно до частини третьої цієї статті, страховик (МТСБУ) здійснює страхову (регламентну) виплату в розмірі, визначеному в частині третій цієї статті.

3. Мінімальний розмір страхової (регламентної) виплати у зв'язку з лікуванням потерпілої фізичної особи становить 1/30 розміру мінімальної заробітної плати в місячному розмірі, установленій законом на дату настання страхового випадку, за кожний день лікування, але не більше ніж за 120 днів.

4. Не підлягають відшкодуванню витрати на лікування захворювань, клінічних станів потерпілої фізичної особи, які не мають клінічно вираженої картини перебігу, не підтверджені клінічними методами діагностики.

Стаття 22. Визначення розміру страхової (регламентної) виплати у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності потерпілою фізичною особою

1. Страхова (регламентна) виплата у зв'язку з тимчасовою втратою

працездатності потерпілою фізичною особою визначається в розмірі неотриманих доходів за підтверджений відповідним закладом охорони здоров'я час втрати працездатності.

2. Неотримані доходи потерпілої фізичної особи оцінюються в таких розмірах:

1) для працюючої особи (особи, яка працює за трудовим договором) – неотримана середня заробітна плата (середній розмір доходу) за відповідний період часу, обчислена відповідно до норм законодавства;

2) для фізичної особи – підприємця чи особи, яка забезпечує себе роботою самостійно, – неотримані доходи, які обчислюються відповідно до положень статті 1198 Цивільного кодексу України щодо визначення доходу, втраченого внаслідок каліцтва або іншого ушкодження здоров'я фізичної особи-підприємця;

3) для непрацюючої повнолітньої особи – 1/30 розміру мінімальної заробітної плати в місячному розмірі, установленій законом на дату настання страхового випадку, за кожний день непрацездатності, підтверджений відповідним закладом охорони здоров'я.

Стаття 23. Визначення розміру страхової (регламентної) виплати у зв'язку із стійкою втратою чи зменшенням професійної або загальної працездатності потерпілою фізичною особою

1. У зв'язку із стійкою втратою чи зменшенням професійної або загальної працездатності потерпілою фізичною особою страховиком, а у випадках, визначених частиною першою і пунктом 3 частини другої статті 42 цього Закону, – МТСБУ, здійснюється страхова (регламентна) виплата в розмірі втраченого потерпілою фізичною особою заробітку (доходу), визначеного відповідно до статей 1197–1199 Цивільного кодексу України.

Ступінь (у відсотках) втрати чи зменшення професійної або загальної працездатності потерпілою фізичною особою внаслідок дорожньо-транспортної пригоди визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я. Страхова (регламентна) виплата здійснюється у формі анuitету – рівномірними послідовними щомісячними, якщо іншу періодичність виплат не узгоджено потерпілою фізичною особою і страховиком (МТСБУ), виплатами у розмірі втраченого потерпілою фізичною особою середньомісячного заробітку (доходу) у зв'язку із стійкою втратою чи зменшенням професійної або загальної працездатності внаслідок дорожньо-транспортної пригоди протягом строку втрати працездатності (інвалідності) такої особи, але не довше, ніж до досягнення нею встановленого законом пенсійного віку та не підлягає подальшому перерахунку.

Розмір страхової (регламентної) виплати у зв'язку із стійкою втратою чи зменшенням професійної або загальної працездатності потерпілою фізичною особою в разі встановлення їй інвалідності (визнання малолітньої або неповнолітньої особи дитиною з інвалідністю) не може бути меншим, ніж

мінімальний розмір, зазначений в частині другій цієї статті.

2. Мінімальний розмір страхової (регламентної) виплати у зв'язку із стійкою втратою чи зменшенням професійної або загальної працездатності потерпілою фізичною особою в разі встановлення їй інвалідності (визнання малолітньої або неповнолітньої особи дитиною з інвалідністю) становить:

1) у разі встановлення I групи інвалідності – 36 мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, установлених законом на дату настання страхового випадку;

2) у разі встановлення II групи інвалідності – 18 мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, установлених законом на дату настання страхового випадку;

3) у разі встановлення III групи інвалідності – 12 мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, установлених законом на дату настання страхового випадку;

4) у разі визнання малолітньої або неповнолітньої особи дитиною з інвалідністю – 36 мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, установлених законом на дату настання страхового випадку.

3. Страхова (регламентна) виплата у зв'язку із стійкою втратою чи зменшенням професійної або загальної працездатності потерпілою фізичною особою в мінімальному розмірі може бути здійснена одноразово за письмовим зверненням такої особи.

Стаття 24. Визначення розміру моральної шкоди, завданої потерпілій фізичній особі

1. Страховик, а у випадках, передбачених статтею 42 цього Закону, – МТСБУ) здійснює потерпілій фізичній особі, яка зазнала ушкодження здоров'я під час дорожньо-транспортної пригоди, відшкодування завданої їй моральної шкоди, що полягає у фізичному болю та стражданнях, яких потерпіла фізична особа зазнала у зв'язку з каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, у розмірі 10 відсотків страхової (регламентної) виплати у зв'язку з її лікуванням та/або втратою нею працездатності.

Стаття 25. Визначення розміру страхової (регламентної) виплати у зв'язку із смертю потерпілої фізичної особи

1. Страхова (регламентна) виплата здійснюється, якщо смерть потерпілої фізичної особи внаслідок дорожньо-транспортної пригоди настала протягом одного року з дня дорожньо-транспортної пригоди та є прямим наслідком такої дорожньо-транспортної пригоди.

2. Страховик, а у випадках, передбачених частиною першою та пунктом 3 частини другої статті 42 цього Закону, – МТСБУ в разі смерті потерпілої фізичної особи здійснює страхову (регламентну) виплату у зв'язку із втратою годувальника кожній особі, яка відповідно до частини першої статті 1200 Цивільного кодексу України та з урахуванням положень Сімейного кодексу України має право на таке відшкодування, у розмірі, що розраховується

відповідно до частини другої статті 1200 Цивільного кодексу України.

Страхова (регламентна) виплата у зв'язку із втратою годувальника кожній особі, яка має право на таку виплату, здійснюється у формі ануїтету – рівномірними послідовними щомісячними виплатами, якщо іншу періодичність виплат не узгоджено особою, яка має право на таку страхову виплату, і страховиком (МТСБУ), протягом дії такого права та не підлягає подальшому перерахунку.

Загальний мінімальний розмір страхової (регламентної) виплати утриманцям одного померлого за весь період їх отримання не може бути меншим, ніж 36 мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, установлених законом на дату настання страхового випадку.

3. Страховик, а у випадках, передбачених статтею 42 цього Закону, – МТСБУ, відшкодовує моральну шкоду, завдану смертю фізичної особи, її чоловіку (дружині), батькам (усиновлювачам) та дітям (усиновленим).

Загальний розмір таких страхових (регламентних) виплат цим особам стосовно одного померлого становить 25 мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, установлених законом на день настання страхового випадку.

4. Страховик (МТСБУ) здійснює страхову (регламентну) виплату особі, яка здійснила витрати на поховання та на спорудження намогильної споруди, за умови надання страховику (МТСБУ) документів, що підтверджують такі факти та витрати. Загальний розмір таких виплат стосовно одного померлого не може перевищувати 12 мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, установлених законом на день настання страхового випадку, і не залежить від суми, отриманої особою за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням та соціальним забезпеченням.

Стаття 26. Страхова (регламентна) виплата в разі завдання шкоди майну потерпілої особи

1. У разі завдання шкоди в результаті дорожньо-транспортної пригоди майну потерпілої особи відшкодовуються матеріальні збитки, пов'язані із:

1) пошкодженням чи знищенням транспортного засобу потерпілої особи;

2) пошкодженням чи знищенням доріг, дорожніх споруд, технічних засобів регулювання руху;

3) пошкодженням чи знищенням іншого майна потерпілої особи;

4) проведенням робіт, які потрібні для врятування потерпілих осіб у результаті дорожньо-транспортної пригоди;

5) пошкодженням транспортного засобу внаслідок його використання для доставки потерпілої особи до відповідного закладу охорони здоров'я, у тому числі забрудненням салону цього транспортного засобу;

6) доставкою (транспортуванням), зокрема за допомогою спеціального

автомобіля-евакуатора (евакуацією), пошкодженого транспортного засобу потерпілої особи з місця дорожньо-транспортної пригоди, якщо такий транспортний засіб не може рухатися самостійно.

2. Розмір страхової виплати в разі завдання шкоди майну зменшується на суму отриманого потерпілою особою (особою, яка має право на отримання відшкодування) від особи, відповідальної за шкоду, чи від іншої особи відшкодування (компенсації), здійсненого у зв'язку з дорожньо-транспортною пригодою. Водночас компенсація витрат особи, відповідальності якої застрахована та яка здійснила таке відшкодування (компенсацію), здійснюється на умовах та в порядку, визначених статтею 34 цього Закону.

3. Загальний розмір усіх здійснених страхових (регламентних) виплат у разі завдання шкоди майну потерпілої особи не може перевищувати розміру встановленої у цьому Законі страхової суми за таку шкоду.

Стаття 27. Визначення розміру страхової (регламентної) виплати в разі пошкодження транспортного засобу

1. У зв'язку з пошкодженням транспортного засобу страхова виплата розраховується як сума документально підтверджених витрат, пов'язаних із:

1) відновлювальним ремонтом транспортного засобу, у тому числі з пошкодженнями, зробленими умисно з метою порятунку потерпілих фізичних осіб, у порядку, визначеному частинами другою та третьою цієї статті;

2) евакуацією транспортного засобу з місця дорожньо-транспортної пригоди на території України до місця проживання власника транспортного засобу або до місця здійснення ремонту, або до місця стоянки на території України;

3) оплатою послуг стоянки, якщо транспортний засіб необхідно з поважних причин перемістити на стоянку, але не більше ніж до дати отримання страхової виплати.

2. Витрати, пов'язані з відновлювальним ремонтом транспортного засобу (страхова виплата), відшкодовуються страховиком у розмірі вартості відновлювального ремонту, який забезпечує приведення транспортного засобу у його стан до дорожньо-транспортної пригоди.

3. Вартість відновлювального ремонту складається із:

1) вартості складових частин транспортного засобу, які потребують ремонту (заміни на нові) у зв'язку з їх пошкодженням унаслідок дорожньо-транспортної пригоди, за переліком, визначеним на підставі акта огляду транспортного засобу або висновку суб'єкта оцінювальної діяльності, оцінювача, судового експерта, складених відповідно до частини четвертої статті 31 цього Закону;

2) вартості робіт із ремонту або заміни на нові складових частин транспортного засобу, які потребують ремонту у зв'язку з їх пошкодженням унаслідок дорожньо-транспортної пригоди, за переліком, визначеним відповідно до пункту 1 частини третьої цієї статті.

До розрахунку вартості складових частин транспортного засобу, що потребують заміни на нові, включається вартість деталей, які дозволені заводом виробником для обслуговування відповідних транспортних засобів, якщо строк експлуатації транспортного засобу до дорожньо-транспортної пригоди не перевищує п'яти років. В інших випадках до розрахунку може прийматися вартість складових частин транспортного засобу, які відповідають технічним характеристикам такого транспортного засобу та є аналогом оригінальних складових частин транспортних засобів.

4. Страховик (МТСБУ) здійснює відшкодування вартості відновлювального ремонту пошкодженого внаслідок дорожньо-транспортної пригоди транспортного засобу на банківський рахунок особи, яка відповідно до своїх статутних та/або правостановлюючих документів має право здійснювати діяльність із ремонту транспортних засобів. Для здійснення відновлювального ремонту відповідна особа обирається потерпілою особою з переліку, запропонованого страховиком (МТСБУ).

За згодою страховика (МТСБУ) відшкодування вартості відновлювального ремонту може здійснюватися на банківський рахунок особи, яка відповідно до своїх статутних та/або правостановлюючих документів має право здійснювати діяльність із ремонту транспортних засобів за вибором потерпілої особи.

5. У разі відмови потерпілої особи від здійснення страховиком (МТСБУ) відшкодування в порядку, визначеному частиною четвертою цієї статті, така страхова (регламентна) виплата здійснюється страховиком на банківський рахунок потерпілої особи в розмірі вартості відновлювального ремонту, розрахованого суб'єктом оцінювальної діяльності, оцінювачем, судовим експертом або страховиком (МТСБУ) з використанням ліцензованих програмно-технічних комплексів із розрахунку вартості відновлювальних ремонтів транспортних засобів за вирахуванням суми податку на додану вартість або в розмірі витрат на здійснення відновлювального ремонту, погодженому між страховиком (МТСБУ) і потерпілою особою.

6. Страховик (МТСБУ) разом із здійсненням страхової (регламентної) виплати у зв'язку з пошкодженням транспортного засобу зобов'язаний компенсувати потерпілій особі її документально підтверджені витрати, пов'язані з оплатою послуг суб'єкта оцінювальної діяльності, оцінювача, судового експерта, у разі самостійного обрання суб'єкта оцінювальної діяльності, оцінювача, судового експерта для визначення розміру вартості відновлювального ремонту транспортного засобу внаслідок дорожньо-транспортної пригоди у випадку, передбаченому абзацом четвертим частини четвертої статті 31 цього Закону.

Стаття 28. Визначення розміру страхової (регламентної) виплати в разі знищення транспортного засобу

1. Транспортний засіб вважається знищеним, якщо вартість відновлювального ремонту такого транспортного засобу перевищує його ринкову вартість до дорожньо-транспортної пригоди.

2. Якщо транспортний засіб вважається знищеним унаслідок дорожньо-транспортної пригоди, то за умови укладення між страховиком та потерпілою особою правочину про відчуження потерпілою особою на користь страховика знищеного транспортного засобу страхова (регламентна) виплата розраховується як сума:

ринкової вартості транспортного засобу до дорожньо-транспортної пригоди;

документально підтверджених витрат, пов'язаних з евакуацією транспортного засобу з місця дорожньо-транспортної пригоди до місця проживання власника транспортного засобу або до місця стоянки на території України.

У разі недосягнення згоди між потерпілою особою та страховиком щодо відчуження потерпілою особою на користь страховика знищеного транспортного засобу страхова (регламентна) виплата розраховується як сума:

матеріальних збитків, що визначаються як різниця між ринковою вартістю транспортного засобу до дорожньо-транспортної пригоди та після дорожньо-транспортної пригоди;

документально підтверджених витрат, пов'язаних з евакуацією транспортного засобу з місця дорожньо-транспортної пригоди до місця проживання власника транспортного засобу або до місця стоянки на території України.

3. Ринкова вартість транспортного засобу до дорожньо-транспортної пригоди визначається суб'єктом оцінювальної діяльності, оцінювачем, судовим експертом, або страховиком (МТСБУ) з урахуванням положень законодавства про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні.

Ринкова вартість транспортного засобу після дорожньо-транспортної пригоди визначається на підставі аукціону з продажу пошкоджених транспортних засобів, зокрема, що проводиться з використанням інформаційно-комунікаційних систем (онлайн-аукціони, торги). За домовленістю між страховиком (МТСБУ) та потерпілою особою вартість транспортного засобу після дорожньо-транспортної пригоди може визначатися відповідно до законодавства про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні.

4. Страховик (МТСБУ) разом із здійсненням страхової (регламентної) виплати у зв'язку із знищенням транспортного засобу зобов'язаний відшкодувати документально підтверджені витрати потерпілої особи, пов'язані з оплатою послуг суб'єкта оцінювальної діяльності, оцінювача, судового експерта в разі їх самостійного обрання такою особою для визначення розміру вартості відновлювального ремонту транспортного засобу внаслідок дорожньо-транспортної пригоди у випадку, передбаченому абзацом четвертим частини четвертої статті 31 цього Закону.

Стаття 29. Визначення розміру страхової (регламентної) виплати в разі пошкодження чи знищення іншого майна, ніж транспортний засіб

1. У разі пошкодження чи знищення дороги, дорожніх споруд, технічних засобів регулювання руху та іншого майна, ніж транспортний засіб, розмір страхової (регламентної) виплати визначається в розмірі матеріальних збитків, завданих унаслідок дорожньо-транспортної пригоди, визначеної суб'єктом оцінювальної діяльності, оцінювачем, судовим експертом, або страховиком (МТСБУ) з урахуванням положень законодавства щодо регулювання оцінки майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні чи за домовленістю між страховиком та потерпілою особою.

Стаття 30. Випадки, коли страхова (регламентна) виплата не здійснюється

1. Страхова (регламентна) виплата не здійснюється за шкоду, завдану:

1) життю та здоров'ю особи, яка використовує (експлуатує) транспортний засіб (далі – водій), яка спричинила дорожньо-транспортну пригоду;

2) транспортному засобу, водій якого спричинив таку дорожньо-транспортну пригоду;

3) майну, яке знаходилося в транспортному засобі, у тому числі вантажу, що перевозився транспортним засобом, водій якого спричинив таку дорожньо-транспортну пригоду;

4) транспортному засобу в разі його використання (експлуатації) під час тренувальної поїздки чи для участі в офіційних змаганнях, а також участі транспортного засобу в спортивних заходах та інших заходах, включаючи гонки, змагання, тренування, тестування та демонстрації в обмеженій та відмежованій зоні;

5) унаслідок масових заворушень і групових порушень громадського порядку, війни або збройних конфліктів, воєнних дій, терористичних актів, стихійного лиха, вибуху боєприпасів, пожежі транспортного засобу, не пов'язаної з дорожньо-транспортною пригодою;

6) пошкодженням або знищенням антикварних речей, виробів з коштовних металів, коштовного та напівкоштовного каміння, біжутерії, предметів релігійного культу, творів мистецтва, рукописів, грошових знаків, валютних цінностей, цінних паперів, документів, філателістичних, нумізматичних та інших колекцій;

7) майну та/або транспортному засобу особи, яка є дружиною (чоловіком) водія (власника) забезпеченого транспортного засобу, який спричинив дорожньо-транспортну пригоду;

8) шкоду, що перевищує розмір страхової суми, передбачений статтею 14 цього Закону, незалежно від кількості потерпілих осіб та кількості осіб, відповідальних за завдану шкоду;

9) у частині штрафів та судових витрат, які повинен сплатити власник

транспортного засобу, який спричинив дорожньо-транспортну пригоду;

10) у частині судових витрат, понесених у кримінальному провадженні, в тому числі, якщо в кримінальному провадженні вирішено також цивільну частину процесу;

11) життю та здоров'ю пасажирів, які перебували в транспортному засобі, яким заволоділи внаслідок вчинення протиправних дій, що спричинив дорожньо-транспортну пригоду, якщо страховик (МТСБУ) доведе, що потерпілі особи знали про протиправне заволодіння таким транспортним засобом;

12) пристроями чи спеціальними устаткуваннями, обладнанням, установленими на транспортних засобах, коли вони використовуються як робочі установки чи механізми;

13) перевезенням небезпечних вантажів;

14) у частині зниження товарної вартості транспортного засобу після ремонту;

15) навколишньому природному середовищу у вигляді забруднення внаслідок дорожньо-транспортної пригоди;

16) у частині упущеної вигоди.

2. Є страхова (регламентна) виплата не здійснюється також в разі:

1) настання дорожньо-транспортної пригоди під час використання (експлуатації) транспортного засобу, унаслідок якої в особи, яка здійснювала використання (експлуатацію) такого транспортного засобу, не виникає цивільно-правової відповідальності;

2) наявності прийнятого в кримінальній справі вироку, що набрав законної сили, у якому дії потерпілої особи кваліфіковані як навмисно спрямовані на настання страхового випадку, крім дій, вчинених у стані крайньої необхідності або необхідної оборони;

3) подання заяви про страхову (регламентну) виплату без документально підтверджених поважних причин після спливу одного року з дня скоєння дорожньо-транспортної пригоди, якщо шкода була завдана майну потерпілої особи, і трьох років, якщо шкода була завдана життю або здоров'ю потерпілої особи;

4) подання заяви про компенсацію своїх витрат з відшкодування шкоди, завданої життю, здоров'ю та/або майну потерпілої особи після спливу одного року з дня скоєння дорожньо-транспортної пригоди;

5) якщо вимога стосується здійснення страхової (регламентної) виплати особі, яка не належить до осіб, яким відповідно до цього Закону може бути сплачена така виплата;

6) невиконання потерпілим або іншою особою, яка має право на отримання відшкодування, своїх обов'язків, визначених цим Законом, якщо це призвело до неможливості страховика (МТСБУ) встановити факт дорожньо-

транспортної пригоди, причини та обставини її настання або розмір заподіяної шкоди.

3. Страховик (МТСБУ) не має права відмовити у здійсненні страхової (регламентної) виплати в інших, ніж передбачені частинами першою та другою цієї статті, випадках.

Стаття 31. Дії водіїв транспортних засобів у разі настання дорожньо-транспортної пригоди

1. У разі настання дорожньо-транспортної пригоди водій транспортного засобу, причетний до такої пригоди, зобов'язаний:

дотримуватися передбачених правилами дорожнього руху обов'язків водія, причетного до дорожньо-транспортної пригоди;

вжити заходів з метою запобігання чи зменшення подальшої шкоди;

поінформувати інших осіб, причетних до цієї дорожньо-транспортної пригоди, про себе, своє місце проживання, назву та місцезнаходження страховика, з яким укладено договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності щодо транспортного засобу, яким він керував, та надати відомості про чинний договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності;

не пізніше трьох робочих днів з дня настання дорожньо-транспортної пригоди повідомити страховика, з яким укладено договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, щодо транспортного засобу, яким він керував (у випадках, передбачених частиною першою та пунктом третім частини другої статті 42 цього Закону, – МТСБУ), про дорожньо-транспортну пригоду, а також надати відомості про місцезнаходження такого транспортного засобу та пошкодженого майна, контактний телефон та свою адресу, у тому числі електронну, для листування. Якщо зазначені особи з поважних причин не мали змоги виконати ці дії, то вони мають підтвердити це документально.

2. У разі настання контактної (наявне зіткнення) дорожньо-транспортної пригоди за участю лише двох забезпечених транспортних засобів, за умови завдання шкоди майну виключно в вигляді пошкодження (знищення) транспортного засобу, якщо не завдано шкоди життю та здоров'ю фізичних осіб, у водіїв обох транспортних засобів немає ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або вони не перебувають під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, а також згоди водіїв цих транспортних засобів щодо обставин її скоєння, ці водії мають право без залучення відповідних підрозділів Національної поліції разом скласти повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду, зразок та інструкцію із заповнення якого (включаючи типові схеми дорожньо-транспортних пригод) установлює МТСБУ. У такому разі водії транспортних засобів після складення зазначеного в цій частині повідомлення мають право залишити місце дорожньо-транспортної пригоди та звільняються від обов'язку інформувати відповідні підрозділи Національної поліції про її

настання.

3. У разі оформлення працівниками відповідних підрозділів Національної поліції документів про дорожньо-транспортну пригоду ці працівники зобов'язані встановити та зафіксувати необхідні відомості щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності учасників цієї пригоди і сприяти представникам страховиків (МТСБУ) у проведенні огляду місця дорожньо-транспортної пригоди і транспортних засобів, причетних до неї.

4. Водії та власники транспортних засобів, причетні до дорожньо-транспортної пригоди, власники пошкодженого (знищеного) майна зобов'язані зберігати пошкоджене (знищене) майно, у тому числі транспортні засоби, у такому стані, в якому воно було після дорожньо-транспортної пригоди, доти, поки його не огляне представник страховика (у випадках, передбачених статтею 42 цього Закону, – МТСБУ), а також забезпечити йому можливість провести огляд пошкодженого (знищеного) майна, у тому числі транспортного засобу.

Особи, зазначені в цій частині, звільняються від обов'язку збереження пошкодженого (знищеного) майна, у тому числі транспортних засобів, у такому стані, в якому воно було після дорожньо-транспортної пригоди, якщо з незалежних від них причин протягом 10 робочих днів з дня повідомлення страховика про дорожньо-транспортну пригоду страховик (у випадках, передбачених статтею 42 цього Закону, – МТСБУ) не провів огляду пошкодженого (знищеного) майна, у тому числі транспортного засобу.

Огляд представником страховика (у випадках, передбачених статтею 42 цього Закону, – МТСБУ) пошкодженого (знищеного) майна оформляється відповідним актом огляду, що складається у двох примірниках, із накладанням підписів представника страховика та потерпілої особи або її представника, один з яких надається потерпілій особі або її представнику. Акт огляду може бути складений у формі електронного документа відповідно до вимог законодавства.

Якщо представник страховика (у випадках, передбачених статтею 42 цього Закону, – МТСБУ) не провів огляду пошкодженого (знищеного) майна, у тому числі транспортного засобу, протягом 10 робочих днів після повідомлення страховика про дорожньо-транспортну пригоду, то такий страховик (МТСБУ) компенсує потерпілій особі витрати на визначення розміру шкоди у зв'язку із пошкодженням (знищенням) майна, здійснені з урахуванням положень законодавства про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні. Якщо страховик не провів огляду пошкодженого (знищеного) майна, у тому числі транспортного засобу, з причини незабезпечення потерпілою особою можливості страховику проведення такого огляду, то зазначена компенсація не здійснюється.

5. Для отримання страхової (регламентної) виплати потерпіла особа чи інша особа, яка має право на її отримання (далі – заявник), подає страховику заяву про страхову виплату, а у випадках, передбачених статтею 42 цього

Закону, – МТСБУ, заяву про регламентну виплату у строк, що не перевищує:

одного року з дня скоєння дорожньо-транспортної пригоди, якщо шкода завдана майну потерпілої особи;

трьох років з дня скоєння дорожньо-транспортної пригоди, якщо шкода завдана життю або здоров'ю потерпілої фізичної особи.

6. Заява про страхову (регламентну) виплату має містити:

- 1) найменування страховика, якому подається заява, або МТСБУ;
- 2) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) або найменування заявника, його місце проживання (фактичне та місце реєстрації) або місцезнаходження, адресу електронної пошти (адресу для листування), номер засобу зв'язку та інші способи обміну повідомленнями між заявником та страховиком;
- 3) зміст майнової вимоги заявника щодо відшкодування заподіяної шкоди та документи (за наявності), що підтверджують її розмір;
- 4) інформацію та підтвердні документи про вже здійснені взаєморозрахунки осіб, відповідальність яких застрахована, або інших осіб, відповідальних за завдану шкоду, та потерпілих осіб;
- 5) підпис заявника та дату подання заяви.

7. До заяви про страхову (регламентну) виплату додаються:

- 1) паспорт громадянина, а в разі його відсутності інший документ, яким відповідно до законодавства України може посвідчуватися особа заявника, якщо заявником є фізична особа;
- 2) документ, що посвідчує право заявника на отримання страхової виплати (довіреність, договір оренди, свідоцтво про право на спадщину), якщо заявник не є потерпілою особою або його законним представником;
- 3) довідка про присвоєння одержувачу коштів реєстраційного номера облікової картки платника податків, якщо заявником є фізична особа (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера платника податків, повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, чи запис про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків в електронному безконтактному носії, унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності));
- 4) документ, що підтверджує право власності на пошкоджене майно на день скоєння дорожньо-транспортної пригоди, – у разі вимоги заявника про виплату страхової виплати в разі завдання шкоди майну;
- 5) документи, що підтверджують витрати у зв'язку з евакуацією пошкодженого транспортного засобу та на послуги стоянки згідно з абзацами третім та четвертим частини першої статті 27 цього Закону – у разі вимоги заявника про відшкодування таких витрат;
- 6) документи, що підтверджують завдання шкоди майну внаслідок

пошкодження чи знищення дороги, дорожніх споруд, технічних засобів регулювання руху та іншого майна, – у разі вимоги заявника про здійснення відшкодування такої шкоди;

7) документи в разі вимоги заявника про здійснення страхової (регламентної) виплати в разі завдання шкоди здоров'ю потерпілої фізичної особи:

а) довідка встановленої законодавством форми або інші документи, що підтверджують завдання шкоди здоров'ю потерпілої фізичної особи внаслідок дорожньо-транспортної пригоди, а також документи, що підтверджують строк лікування та/або здійснення витрат на лікування (за наявності) відповідно до частини першої статті 21 цього Закону, – у разі вимоги заявника про здійснення такого відшкодування;

б) документи, що згідно із законодавством підтверджують тимчасову втрату працездатності потерпілої фізичної особи відповідно до статті 22 цього Закону, – у разі вимоги заявника про здійснення такого відшкодування;

в) документи, що підтверджують встановлення інвалідності потерпілій фізичній особі, а також у разі наявності документів, що підтверджують ступень втрати чи зменшення професійної або загальної працездатності у відсотках, суму середньомісячного заробітку (доходу) до дорожньо-транспортної пригоди, – відповідно до частини першої статті 23 цього Закону – у разі вимоги заявника про здійснення такого відшкодування;

8) документи в разі вимоги заявника про страхову (регламентну) виплату у зв'язку із смертю потерпілої фізичної особи:

а) свідоцтво про смерть потерпілої фізичної особи;

б) документи, що підтверджують право осіб на утримання від померлої потерпілої фізичної особи або перебування осіб на утриманні потерпілої фізичної особи згідно із частиною другою статті 25 цього Закону та доходи померлої потерпілої фізичної особи за попередній (до настання дорожньо-транспортної пригоди) календарний рік (за наявності), – у разі вимоги заявника про виплату страхового відшкодування у зв'язку із втратою годувальника;

в) документи, що підтверджують родинні зв'язки відповідно до частини другої статті 25 цього Закону, – у разі вимоги про відшкодування моральної шкоди у зв'язку із смертю годувальника;

г) документи, що підтверджують факти та витрати на поховання потерпілого та/або на спорудження намогильної споруди, – у разі вимоги заявника про виплату відшкодування у зв'язку із здійсненням витрат на поховання потерпілого;

9) відомості про банківські реквізити отримувача страхової (регламентної) виплати, крім випадків, передбачених абзацом першим частини першої статті 27 цього Закону;

10) оформлені працівниками відповідних підрозділів Національної

поліції документи про дорожньо-транспортну пригоду або повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду встановленого МТСБУ зразка в разі оформлення документів про дорожньо-транспортну пригоду без участі уповноважених на це працівників Національної поліції;

11) документи, потрібні для ідентифікації та верифікації юридичної особи, – якщо потерпілою особою є юридична особа, у випадках та в обсязі, передбачених Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

12) копія рішення у справі про адміністративне правопорушення, що набрало чинності, якщо обставини дорожньо-транспортної пригоди досліджувалися відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення за наявності в оформлених працівниками відповідних підрозділів Національної поліції документах про дорожньо-транспортну пригоду застереження щодо незгоди одного чи декількох учасників дорожньо-транспортної пригоди щодо її обставин;

13) копія вироку суду чи іншого процесуального документа, що набрав чинності, який підтверджує завершення кримінального провадження, якщо обставини дорожньо-транспортної пригоди досліджувалися відповідно до Кримінального процесуального кодексу України та страховик (МТСБУ) вимагає надання такого документа;

14) документи, що підтверджують надання отримувачем страхової (регламентної) виплати на послуги з лікування потерпілої особи або ремонт його транспортного засобу у випадках, передбачених абзацом другою частини четвертої статті 27 цього Закону, – у разі вимоги заявника про здійснення виплати на рахунок таких осіб.

Документи, зазначені в пунктах 1, 3, 4 та підпункті "а" пункту 8 цієї частини, надаються для огляду та зняття копії або в копіях, засвідчених заявником. Страховик (МТСБУ) має право вимагати для огляду оригінали зазначених документів. Інші документи, зазначені в цій частині, надаються як оригінали, так і копії, посвідчені органом, установою чи організацією, що його видала, або страховиком (МТСБУ), або нотаріально чи за іншою формою та у спосіб, що рекомендовано страховиком (МТСБУ).

8. Заява про страхову (регламентну) виплату та копії документів, передбачених частиною сьомою цієї статті, а також інші документи, передбачені цим Законом, можуть надсилатися заявником на адресу електронної пошти страховика (адреса для листування з клієнтами) або МТСБУ (офіційну адресу) та страховиком (МТСБУ) на адресу для листування заявника у формі електронного документа з дотриманням вимог законодавства.

9. Якщо страховик (МТСБУ) протягом 30 календарних днів з дня подання заяви про страхову (регламентну) виплату не повідомив у зазначений у заяві спосіб заявника про відсутність одного чи декількох документів, зазначених у частині сьомій цієї статті, то вважається, що заявник виконав

вимоги частини сьомої цієї статті та разом із заявою про страхову (регламентну) виплату подав усі передбачені цим Законом документи для здійснення такої виплати.

10. Граничний строк прийняття рішення за заявою про страхову (регламентну) виплату не може перевищувати 60 календарних днів з дня подання такої заяви та всіх необхідних у відповідному страховому випадку документів, передбачених частиною сьомою цієї статті, з урахуванням положень цієї частини та частини одинадцятої цієї статті.

У разі повідомлення страховиком (МТСБУ) заявника протягом строку, передбаченого частиною дев'ятою цієї статті, про неподання ним одного чи декількох документів, зазначених у частині сьомій цієї статті, перебіг граничного строку прийняття рішення за заявою про страхову (регламентну) виплату зупиняється з дня здійснення такого повідомлення та поновлюється з наступного робочого дня після дня отримання страховиком (МТСБУ) усіх таких документів (останнього документа з усіх потрібних у разі надання їх не в повному обсязі).

У разі проведення страховиком (МТСБУ) розслідування причин та обставин дорожньо-транспортної пригоди, яке вимагає здійснення експертиз та/або досліджень, граничний строк прийняття рішення за заявою про страхову (регламентну) виплату продовжується до отримання результатів таких експертиз та/або досліджень, але не більше 90 календарних днів з дня подання такої заяви та всіх необхідних у відповідному страховому випадку документів, передбачених частиною сьомою цієї статті.

11. Перебіг строків, передбачених частинами дев'ятою та десятою цієї статті, зупиняється з моменту отримання страховиком (МТСБУ) інформації про те, що дорожньо-транспортна пригода розглядається в цивільному, господарському, кримінальному провадженні або у справі про адміністративне правопорушення, у разі наявності в оформлених працівниками відповідних підрозділів Національної поліції документах про дорожньо-транспортну пригоду застереження щодо незгоди одного чи декількох учасників дорожньо-транспортної пригоди щодо її обставин, до дня, коли страховику (МТСБУ) стало відомо про набрання рішенням у такій справі законної сили.

12. Страховик (МТСБУ) забезпечує:

надання консультаційної допомоги заявнику щодо подання заяви про страхову виплату;

ознайомлення заявника (на його вимогу) з нормативно-правовими актами, що регулюють відносини в сфері страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів, порядком обчислення розміру страхової (регламентної) виплати;

надання (на вимогу заявника) копій документів щодо порядку розрахунку та/або розміру страхової (регламентної) виплати.

13. Страховик (МТСБУ) зобов'язаний зберігати подані до нього документи, що стосуються дорожньо-транспортних пригод, не менше семи

років з дня здійснення страхової (регламентної) виплати або прийняття рішення про відмову у здійсненні страхової (регламентної) виплати.

Стаття 32. Сприяння страховику та МТСБУ у розслідуванні причин та обставин дорожньо-транспортної пригоди

1. Страховик (МТСБУ) має право для визначення причин настання страхового випадку та встановлення розміру шкоди, завданої внаслідок дорожньо-транспортної пригоди, залучати своїх працівників або осіб, які здійснюють професійну оціночну діяльність відповідно до законодавства про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні (суб'єкти оцінювальної діяльності, оцінювачі, судові експерти).

2. Страхувальник, інша особа, цивільно-правова відповідальність якої застрахована, водій транспортного засобу, учасник дорожньо-транспортної пригоди, особа, яка має право на отримання страхової виплати (потерпіла особа), зобов'язані сприяти страховику та МТСБУ в розслідуванні причин та обставин дорожньо-транспортної пригоди, а саме: надати для огляду належний їй транспортний засіб або інше пошкоджене майно, повідомити страховика (у випадках, передбачених статтею 42 цього Закону, – МТСБУ) про всі відомі їй обставини та надати для огляду та копіювання наявні в неї документи щодо цієї дорожньо-транспортної пригоди протягом семи робочих днів з дня отримання нею відповідної інформації або документа. Якщо зазначені особи з поважних причин не мали змоги виконати ці дії, то вони мають підтвердити це документально.

3. На підставі письмового запиту страховику або МТСБУ надається:

1) відповідним підрозділом Національної поліції – довідка про дорожньо-транспортну пригоду, форма та порядок видачі якої встановлюється Міністерством внутрішніх справ України;

2) закладом охорони здоров'я – довідка про тимчасову втрату працездатності (лікування), форма та порядок видачі якої встановлюється Міністерством охорони здоров'я України, відомості про діагноз, лікування та прогноз хвороби потерпілого, висновки судово-медичної експертизи, а також інша інформація, потрібна для вирішення питання щодо здійснення страхової (регламентної) виплати;

3) медико-соціальною експертною комісією – документи, що підтверджують ступінь втрати чи зменшення професійної чи загальної працездатності потерпілого;

4) правоохоронними органами – копії наявних документів щодо обставин скоєння дорожньо-транспортної пригоди, розміру заподіяної та відшкодованої шкоди;

5) судами – копії рішень (ухвал, постанов, вироків), прийнятих у справах про адміністративні правопорушення, у кримінальному, цивільному чи господарському провадженнях.

Зазначені в цій частині документи надаються безоплатно.

Строк надання такої інформації (довідок та інших документів) органами державної влади (у тому числі судовими та правоохоронними) та органами місцевого самоврядування, медичними закладами, а також іншими юридичними особами не може перевищувати 30 календарних днів з дня надходження запиту страховика (МТСБУ). Запити та відповіді на них можуть передаватися автоматизованими засобами інформаційної взаємодії між страховиками (МТСБУ) та відповідними органами, закладами та організаціями.

Стаття 33. Повідомлення про прийняте рішення про здійснення страхової (регламентної) виплати страховиком (МТСБУ) та порядок її виплати

1. Страховик (МТСБУ) зобов'язаний у строк, передбачений частиною десятою статті 31 цього Закону, письмово у спосіб, зазначений у заяві про страхову (регламентну) виплату, повідомити заявника про прийняте за його заявою рішення.

2. Страховик (МТСБУ) зобов'язаний здійснити страхову (регламентну) виплату протягом трьох робочих днів з дня повідомлення заявника про прийняте рішення про таку виплату.

3. У разі прийняття рішення про відмову у здійсненні страхової (регламентної) виплати страховик (МТСБУ) зобов'язаний у повідомленні про прийняте рішення зазначити підстави його прийняття.

4. Страховик (МТСБУ) вносить інформацію про прийняте за заявою про страхову (регламентну) виплату рішення до Єдиної централізованої бази даних не пізніше наступного робочого дня після його прийняття.

5. Якщо відповідальними за завдання неподільної шкоди взаємопов'язаними, сукупними діями є декілька осіб, розмір страхової (регламентної) виплати за кожною з таких осіб визначається страховиком, якому подана заява про страхову виплату, а в разі подання заяви про регламентну виплату – МТСБУ, шляхом поділу розміру заподіяної шкоди на кількість таких осіб.

6. Якщо дорожньо-транспортна пригода сталася за участю декількох транспортних засобів, що перебували у з'єднанні між собою (у складі одного транспортного составу або під час буксирування із застосуванням жорсткого зчеплення чи з частковим навантаженням буксируваного транспортного засобу на платформу або на спеціальний опорний пристрій), а так само, якщо транспортний засіб, що буксирувався, від'єднався від транспортного засобу-тягача та продовжував рухатися, страхова виплата здійснюється страховиком, який уклав договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності щодо транспортного засобу-тягача, а якщо він незабезпечений, регламентна виплата здійснюється МТСБУ.

7. Страхова (регламентна) виплата здійснюється безпосередньо потерпілій особі, іншій особі, яка має право на її отримання, її спадкоємцю чи правонаступнику, їх законним представникам або погодженим з ними особам,

які здійснюють чи здійснили лікування потерпілої особи, особі, яка здійснює ремонт транспортного засобу, шляхом безготівкового перерахування за банківськими реквізитами відповідної особи.

8. У разі прострочення здійснення страхової (регламентної) виплати з вини страховика (МТСБУ) особі, яка має право на її отримання, крім регламентних виплат, які здійснюються МТСБУ відповідно до пункту 4 частини першої статті 42 цього Закону, сплачуються пеня в розмірі подвійної облікової ставки Національного банку України, яка діє протягом періоду, за який нараховується пеня, за кожен день прострочення.

Стаття 34. Компенсація страховиком витрат особи, відповідальність якої застрахована

1. Особа, цивільно-правова відповідальність якої застрахована та яка спричинила дорожньо-транспортну пригоду, має право протягом одного року з моменту скоєння дорожньо-транспортної пригоди звернутися до страховика, який застрахував відповідальність такої особи, а особа, відповідальність якої застрахована іноземною страховою компанією відповідно до умов Міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка", – звернутися до МТСБУ із заявою про компенсацію своїх витрат з відшкодуванням шкоди, завданої здоров'ю, життю та/або майну потерпілої особи, визначених відповідно до цього Закону, якщо такі витрати понесені за згодою страховика (МТСБУ) або якщо такі витрати були здійснені на виконання рішення суду у справі, у якій учасником був страховик (МТСБУ).

2. Страховик (МТСБУ) за наявності документів, передбачених частиною сьомою статті 31 цього Закону, та документів про дорожньо-транспортну пригоду, а також документів, що підтверджують витрати заявника, протягом 20 днів з дня отримання заяви повідомляє особу, зазначену в частині першій цієї статті про прийняте рішення про здійснення компенсації або про відмову в компенсації таких витрат у випадках, передбачених статтею 30 цього Закону.

3. Страховик (МТСБУ) протягом трьох робочих днів з дня повідомлення про прийняте рішення про компенсацію витрат особи, зазначеної у частині першій цієї статті, здійснює страхову (регламентну) виплату шляхом перерахування на банківський рахунок такої особи.

Стаття 35. Компенсації страховику (МТСБУ) за порушення умов страхування

1. Страхувальник, який під час укладення внутрішнього договору страхування надав неправдиві відомості про себе, транспортний засіб чи умови його експлуатації, що призвело до зменшення розміру страхової премії за таким договором, зобов'язаний компенсувати страховику, який здійснив страхову виплату, 20 відсотків такої виплати за таким договором страхування.

2. Якщо умовами внутрішнього договору страхування передбачені обмеження щодо умов використання забезпеченого транспортного засобу відповідно до статті 13 цього Закону, то відповідальна за вчинення дорожньо-транспортної пригоди особа, яка використовувала забезпечений транспортний

засіб з порушенням таких умов, зобов'язана компенсувати страховику, який здійснив страхову виплату, 50 відсотків такої виплати.

3. Якщо невиконання (неналежне виконання) потерпілою особою, чи особою, відповідальною за вчинення дорожньо-транспортної пригоди, обов'язку, визначеного частиною другою статті 32 цього Закону, призвело до порушення строку здійснення страхової (регламентної) виплати, то страховик, який здійснив страхову виплату (МТСБУ), має право вимагати від такої особи компенсацію в розмірі витрат, понесених відповідно до частини восьмої статті 33 цього Закону.

4. Якщо після здійснення страхової (регламентної) виплати виявилось, що потерпіла особа надала неправдиву інформацію, унаслідок чого страхова (регламентна) виплата була неправильно розрахована та/або безпідставно сплачена, чи потерпіла особа отримала відшкодування від особи, відповідальної за заподіяну шкоду, то на вимогу страховика, який здійснив страхову виплату, (МТСБУ), така потерпіла особа зобов'язана повернути сплачену страхову (регламентну) виплату (частину такої виплати) та компенсувати інші витрати, понесені страховиком (МТСБУ) у зв'язку з її здійсненням.

Стаття 36. Право вимоги страховика та МТСБУ до особи, відповідальної за завдання шкоди

1. Страховик після здійснення страхової виплати має право вимоги до:

1) особи, цивільно-правова відповідальність якої застрахована, яка спричинила дорожньо-транспортну пригоду (особи, яка в силу закону несе цивільну відповідальність за завдану шкоду), якщо така особа:

а) керувала транспортним засобом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції;

б) вона керувала транспортним засобом без права на керування транспортним засобом, у тому числі відповідної категорії;

в) після дорожньо-транспортної пригоди за її участю з порушенням вимог цього Закону самовільно залишила місце пригоди чи відмовилася від проходження відповідно до встановленого порядку огляду щодо стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, або вжив алкоголь, наркотики чи лікарські препарати, виготовлені на їх основі (крім тих, що входять до офіційно затвердженого складу аптечки або призначені медичним працівником);

г) дорожньо-транспортна пригода визначена в установленому законодавством України порядку безпосереднім наслідком невідповідності технічного стану та обладнання транспортного засобу чинним вимогам Правил дорожнього руху;

г) використовувала транспортний засіб для вчинення кримінального

правопорушення;

2) підприємства, установи, організації, що відповідає за стан дороги, якщо заподіяна в результаті дорожньо-транспортної пригоди шкода виникла з їх вини внаслідок невідповідного стану дороги;

3) особи, цивільно-правова відповідальність якої застрахована, або що отримала страхову виплату, якщо її дії у прийнятому в кримінальній справі вирокі, що набрав законної сили, кваліфіковані як навмисно спрямовані на настання страхового випадку, крім дій, учинених у стані крайньої необхідності або необхідної оборони;

4) особи, яка спричинила дорожньо-транспортну пригоду або в силу закону несе цивільну відповідальність за завдану шкоду, у разі використання транспортного засобу з недотриманням умов, визначених статтею 13 цього Закону, якщо внутрішній договір страхування укладено на зазначених у статті 13 умовах.

2. МТСБУ після здійснення регламентної виплати має право вимоги до:

1) власника, особи, яка керувала транспортним засобом, який спричинив дорожньо-транспортну пригоду, який не застрахував свою цивільно-правову відповідальність;

2) особи, яка керувала транспортним засобом, що вийшов із володіння власника внаслідок вчинення протиправних дій;

3) підприємства, установи, організації, що відповідають за стан дороги, якщо завдана в результаті дорожньо-транспортної пригоди шкода виникла з їх вини внаслідок невідповідного стану дороги;

4) особи, яка отримала регламентну виплату, якщо її дії у прийнятому в кримінальній справі вирокі, що набрав законної сили, кваліфіковані як навмисно спрямовані на настання страхового випадку, крім дій, учинених у стані крайньої необхідності або необхідної оборони;

5) страховика, якщо з'ясовано, що на момент дорожньо-транспортної пригоди транспортний засіб, який спричинив дорожньо-транспортну пригоду, був забезпеченим;

6) до страховика, якщо регламентну виплату було здійснено відповідно до пункту 5 частини першої статті 42 цього Закону.

Стаття 37. Право звернення до суду

1. Рішення страховика (МТСБУ) про здійснення або відмову в здійсненні страхової (регламентної) виплати може бути оскаржено страховальником чи потерпілою особою або іншою особою, яка має на неї право, у судовому порядку.

Стаття 38. Здійснення страхової (регламентної) виплати в разі наявності спору між страховиком та МТСБУ

1. У разі виникнення спору між страховиком та МТСБУ щодо того, хто з них має здійснити страхову (регламентну) виплату потерпілій особі, така

виплата здійснюється МТСБУ.

2. Страховик зобов'язаний компенсувати МТСБУ здійснену ним виплату та всі документально підтверджені витрати, пов'язані з урегулюванням страхового випадку, якщо за результатами вирішення спору буде встановлено, що така виплата повинна бути здійснена страховиком.

Розділ IV

МОТОРНЕ (ТРАНСПОРТНЕ) СТРАХОВЕ БЮРО УКРАЇНИ

Стаття 39. Моторне (транспортне) страхове бюро України

1. Моторне (транспортне) страхове бюро України (МТСБУ) є єдиним об'єднанням страховиків, які здійснюють обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності. Участь страховиків у МТСБУ є умовою здійснення діяльності щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності.

МТСБУ є юридичною особою, з метою оподаткування відноситься до неприбуткових організацій у разі відповідності вимогам, установленим Податковим кодексом України, і здійснює свою діяльність відповідно до цього Закону, Закону України "Про страхування", інших актів законодавства України та свого статуту.

2. Статут МТСБУ та зміни до нього затверджуються загальними зборами членів МТСБУ, погоджуються Національним банком України в установленому його нормативно-правовими актами порядку та реєструються відповідно до вимог законодавства України.

3. МТСБУ не може бути засновником чи співзасновником юридичних осіб, що займаються підприємницькою діяльністю та/або мають на меті одержання прибутку.

Стаття 40. Основні завдання та функції МТСБУ

1. Основними завдання МТСБУ є:

1) забезпечення членства України в міжнародній системі автомобільного страхування "Зелена картка" та виконання загальновизначених зобов'язань перед уповноваженими організаціями інших країн – членів цієї системи;

2) гарантування відшкодування шкоди:

на території країн – членів міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка", заподіяної власниками та/або користувачами транспортних засобів, якщо такі власники та/або користувачі надали іноземним компетентним органам страховий сертифікат "Зелена картка", виданий від імені страховиків – членів МТСБУ;

на території України, завданої водіями-нерезидентами, на умовах та в обсягах, установлених законодавством про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності та принципами взаємного врегулювання шкоди на території країн – членів міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка";

на території України, завданої водіями-резидентами у випадках, визначених цим Законом;

3) виконання функцій інформаційного центру (інформаційна взаємодія) у сфері обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності.

2. Функціями МТСБУ є:

1) співробітництво з уповноваженими організаціями інших країн у галузі страхування цивільно-правової відповідальності, координація обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників та/або водіїв транспортних засобів – нерезидентів у разі їх в'їзду на територію України та власників та/або водіїв транспортних засобів – резидентів – у разі їх виїзду за межі України;

2) здійснення із централізованих страхових резервних фондів регламентних виплат та компенсацій на умовах, визначених цим Законом;

3) управління централізованими страховими резервними фондами, що створюються при МТСБУ;

4) ведення (адміністрування) Єдиної централізованої бази даних, забезпечення актуальності, достовірності та захисту наявної в ній інформації;

5) збирання потрібної інформації про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності для узагальнення та внесення пропозицій щодо удосконалення механізму здійснення обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності;

6) співробітництво з органами Національної поліції та іншими органами державної влади з питань обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності;

7) затвердження візуальних форм повідомлення про укладений в електронному вигляді внутрішній договір страхування, міжнародний договір страхування, форм страхових сертифікатів "Зелена картка" (форми інших документів, що підтверджують наявність міжнародного договору страхування), а також бланка повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду з інструкцією до його заповнення, типових схем дорожньо-транспортних пригод та розміщення їх у відкритому доступі на своєму веб-сайті;

8) координація роботи страховиків – його членів у сфері страхування цивільно-правової відповідальності, як на території України, так і за її межами, у тому числі затвердження порядку розрахунків між страховиками – членами МТСБУ під час здійснення прямого врегулювання страхових випадків та порядок вирішення спорів між ними.

3. Діяльність МТСБУ, пов'язана з проведенням регламентних виплат та компенсацій, визначених цим Законом, здійснюється відповідно до положень цього Закону, що регулюють діяльність страховиків із здійснення страхових виплат за договором страхування.

Стаття 41. Централізовані страхові резервні фонди МТСБУ

1. Для забезпечення виконання завдань МТСБУ при ньому створюються такі централізовані страхові резервні фонди:

1) фонд страхових гарантій, призначений для забезпечення платоспроможності МТСБУ під час взаєморозрахунків з уповноваженими організаціями інших країн у галузі страхування цивільно-правової відповідальності, з якими МТСБУ уклало договір про взаємне визнання договорів такого страхування та взаємне врегулювання питань стосовно відшкодування шкоди. Мінімальний розмір фонду страхових гарантій встановлюється на рівні встановленого Законом України "Про страхування" мінімального розміру капіталу страховика для здійснення діяльності з прямого страхування за класом страхування 10 відповідно до пункту 10 частини першої статті 4 Закону України "Про страхування";

2) фонд захисту потерпілих осіб у дорожньо-транспортних пригодах (далі – фонд захисту потерпілих), призначений для здійснення розрахунків із потерпілими особами у випадках, визначених цим Законом.

2. Джерелами формування централізованих страхових резервних фондів є виключно:

- 1) базовий та додаткові гарантійні внески;
- 2) відрахування страховиків із премій обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності;
- 3) повернені МТСБУ в регресному порядку кошти за завдану в результаті дорожньо-транспортної пригоди шкоду;
- 4) добровільні внески та пожертвування.

3. Розмір внесків та відрахувань, порядок і умови формування, управління активами та використання коштів централізованих страхових резервних фондів встановлюються радою МТСБУ в положеннях про такі фонди з урахуванням вимог цього Закону.

4. Грошові кошти централізованих страхових резервних фондів, створених при МТСБУ, розміщуються з урахуванням безпечності, прибутковості та ліквідності і повинні бути представлені активами таких категорій: грошові кошти на банківських рахунках, банківські депозити (вклади), державні цінні папери. Вимоги до якості та диверсифікованості таких активів встановлюються нормативно-правовими актами Національного банку України.

Грошові кошти, сплачені страховиками до централізованих страхових резервних фондів МТСБУ як базовий та додатковий гарантійний внесок, є активами, прийнятними для покриття технічних резервів з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів таких страховиків. Надходження від розміщення грошових коштів, сплачених страховиками як базовий та додатковий внесок до централізованих страхових резервних фондів, перераховуються МТСБУ

страховикам, які внесли кошти до таких фондів, відповідно до цього Закону та положення про централізовані страхові резервні фонди МТСБУ.

Рішення про використання активів централізованих страхових резервних фондів відповідно до встановленої мети приймає правління МТСБУ згідно із положеннями про централізовані страхові резервні фонди МТСБУ.

Грошові кошти, сплачені страховиками як базовий та додатковий гарантійний внесок до централізованих страхових резервних фондів, використовуються виключно для здійснення виплат, визначених пунктом 4 частини першої та пунктами 1 і 2 частини другої статті 42 цього Закону відповідно. У першу чергу використовується гарантійний внесок того страховика, для виконання зобов'язань якого він сплачувався.

Грошові кошти, сплачені страховиком як відрахування з премій обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності до централізованих страхових резервних фондів МТСБУ, використовуються для здійснення МТСБУ регламентних виплат, визначених пунктами 1 – 3 і 5 частини першої та пунктом 3 частини другої статті 42 цього Закону.

5. Розмір базового гарантійного внеску до фонду захисту потерпілих установлюється радою МТСБУ на економічно обґрунтованому рівні та не може бути меншим 20 млн гривень.

Розмір базового гарантійного внеску до фонду страхових гарантій установлюється радою МТСБУ на економічно обґрунтованому рівні та не може бути меншим 40 млн гривень.

Розмір додаткових гарантійних внесків до централізованих страхових резервних фондів установлюється радою МТСБУ на економічно обґрунтованому рівні, у тому числі із застосуванням актуарних методів розрахунків, та має бути визначений у положеннях про відповідні фонди.

Розміри відрахувань страховиків із премій обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності до централізованих страхових резервних фондів встановлюються радою МТСБУ на економічно обґрунтованому рівні із застосуванням актуарних методів розрахунків для здійснення визначених цим Законом регламентних виплат.

Базові гарантійні внески страховиків за рішенням ради МТСБУ можуть збільшуватися на частину суми наявних на кінець календарного кварталу коштів фонду захисту потерпілих інших, ніж базовий гарантійний внесок. Величина інших, ніж базовий гарантійний внесок, коштів фонду захисту потерпілих страховика після здійснення цієї процедури не може бути меншою мінімальної величини, встановленої радою МТСБУ.

6. МТСБУ зобов'язане не рідше одного разу на рік проводити оцінку достатності розміру централізованих страхових резервних фондів для здійснення визначених цим Законом регламентних виплат. У разі виявлення ознак недостатності розміру централізованих страхових резервних фондів, що створює ризик недостатності коштів для здійснення регламентних виплат, МТСБУ зобов'язане невідкладно вжити відповідних заходів для усунення

виявлених ризиків, зокрема переглянути розміри внесків та/або відрахувань до централізованих страхових резервних фондів в порядку та строки встановлені положеннями про такі фонди.

7. Забороняються будь-які стягнення з централізованих страхових резервних фондів МТСБУ, крім пов'язаних із регламентними виплатами, що проводяться відповідно до цього Закону за рахунок коштів такого фонду. У разі внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань запису про рішення засновників (учасників) страховика щодо його ліквідації, якщо такого запису немає, то у разі відкриття провадження про банкрутство страховика залишки грошових коштів, сплачених ним як базовий та додатковий гарантійний внесок до централізованих страхових резервних фондів МТСБУ, не можуть бути включені до ліквідаційної маси і залишаються в централізованих страхових резервних фондах МТСБУ та використовуються для здійснення регламентних виплат згідно з пунктом 4 частини першої та пунктами 1 і 2 частини другої статті 42 цього Закону за зобов'язаннями такого страховика. У разі недостатності грошових коштів, сплачених страховиком як базовий та додатковий гарантійний внесок до централізованих страхових резервних фондів МТСБУ, для виплати всіх зобов'язань цього страховика МТСБУ має право вимоги до страховика на суму перевищення виплат за такими зобов'язаннями.

8. Про результати формування, управління активами та використання коштів централізованих страхових резервних фондів правління МТСБУ щорічно звітує перед радою та загальними зборами членів МТСБУ.

Затверджений радою МТСБУ звіт правління МТСБУ про результати формування, управління активами та використання коштів централізованих страхових резервних фондів разом із звітом суб'єкта аудиторської діяльності за результатами надання аудиторських послуг подається до Національного банку України за встановленими ним формою і порядку та не пізніше 30 квітня року, наступного за звітним, та оприлюднюється на веб-сайті МТСБУ.

Стаття 42. Регламентні виплати з централізованих страхових резервних фондів МТСБУ

1. МТСБУ за рахунок коштів фонду захисту потерпілих відшкодовує шкоду (здійснює регламентну виплату) на умовах, визначених цим Законом, у разі її завдання на території України:

1) транспортним засобом, щодо якого на момент вчинення дорожньо-транспортної пригоди відсутній чинний договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, крім шкоди, завданої транспортному засобу, щодо якого також на момент учинення дорожньо-транспортної пригоди відсутній чинний договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, та майну, яке було в ньому;

2) невстановленим транспортним засобом життю або здоров'ю потерпілої фізичної особи. Шкода, завдана майну потерпілої фізичної особи, відшкодовується, якщо шкода здоров'ю потерпілої фізичної особи заподіяна у

вигляді стійкої втрати чи зменшення професійної або загальної працездатності або настала смерть потерпілої особи. У разі спричинення дорожньо-транспортної пригоди на території України невстановленим транспортним засобом для цілей цього Закону вважається, що відповідний невстановлений транспортний засіб є транспортним засобом, зареєстрованим в Україні;

3) транспортним засобом, який вийшов із володіння власника внаслідок вчинення іншою особою протиправних дій;

4) особою, цивільно-правова відповідальність якої застрахована за внутрішнім договором страхування страховиком, який на дату подання заяви про регламентну виплату не мав права на здійснення обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності у зв'язку з припиненням членства в МТСБУ з підстав, визначених пунктами 1 – 4 частини другої статті 53 цього Закону, і такий страховик із закінченням строку, визначеного цим Законом для прийняття рішення щодо здійснення страхової виплати, не прийняв відповідного рішення або прийняв рішення про здійснення страхової виплати, але не виплатив його, а також у разі порушення провадження в справі про банкрутство такого страховика чи якщо такий страховик є ліквідованим – для виконання його зобов'язань за внутрішніми договорами страхування;

5) забезпеченим транспортним засобом під керуванням поліцейського чи працівника закладу охорони здоров'я, яким водій на виконання вимог законодавства України надав такий транспортний засіб, якщо страховиком не здійснено страхової виплати.

Регламентні виплати, зазначені в цій частині, здійснюються виключно безпосередньо потерпілій особі, законним представникам потерпілої фізичної особи та її спадкоємцям, правонаступнику потерпілої юридичної особи, особам, погодженим з потерпілою особою, які надають послуги з ремонту пошкодженого майна, лікування потерпілої фізичної особи. Допускається проведення регламентної виплати, визначеної пунктом 4 частини першої цієї статті, страховику, який здійснив страхову виплату у зв'язку із пошкодженням транспортного засобу внаслідок дорожньо-транспортної пригоди за іншим договором страхування щодо цього транспортного засобу та цієї дорожньо-транспортної пригоди.

Будь-які правочини, що передбачають надання (перехід) права на отримання визначених у цій частині регламентних виплат, є нікчемними.

2. МТСБУ за рахунок коштів фонду страхових гарантій здійснює регламентні виплати на умовах, визначених цим Законом, у разі завдання шкоди:

1) на території країн – членів міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка" – особою, цивільно-правова відповідальність якої застрахована за договором міжнародного страхування страховиком, який на дату дорожньо-транспортної пригоди не мав права на здійснення обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності у зв'язку з припиненням членства в МТСБУ з підстав, визначених пунктами 1 – 4 частини другої статті 53 цього Закону, та із закінченням строку, визначеного

процедурними правилами ради Бюро міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка", не здійснив страхову виплату за міжнародним договором страхування, або в разі порушення провадження в справі про банкрутство такого страховика, або якщо такий страховик ліквідований – для виконання його зобов'язань за договорами міжнародного страхування;

2) на території країн – членів міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка" – власником транспортного засобу, якщо такий власник надав відповідним уповноваженим органам інших країн страховий сертифікат "Зелена картка", виданий від імені страховика – повного члена МТСБУ, та за умови, що такий страховик у строк, визначений процедурними правилами ради Бюро міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка", не здійснив страхову виплату за міжнародним договором страхування;

3) на території України – транспортним засобом, зареєстрованим в іншій країні, щодо якого був виданий іноземний страховий сертифікат "Зелена картка", що діяв на день дорожньо-транспортної пригоди на території України.

Регламентні виплати, зазначені в цій частині, здійснюються на умовах та в обсягах, установлених законодавством про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів країни, у якій настала дорожньо-транспортна пригода, якщо інше не передбачено нормами міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка".

3. МТСБУ за рахунок коштів відповідного централізованого страхового резервного фонду здійснює оплату послуг осіб, залучених для встановлення причин та обставин подій, які є підставою для здійснення регламентних виплат, визначення розміру завданої внаслідок них шкоди (у тому числі оплату послуг осіб, що на платній основі надають МТСБУ інформацію чи інші послуги для визначення розміру регламентної виплати), банківських витрат, судових зборів та інших обов'язкових платежів, пов'язаних із здійсненням та компенсацією регламентних виплат, оплату послуг особам, що на договірній основі надають МТСБУ юридичні послуги із компенсації сплачених регламентних виплат.

4. МТСБУ не здійснює потерпілим особам регламентні виплати, визначені частиною першою та пунктом третім частини другої цієї статті, якщо вони можуть задовольнити вимоги на підставі інших договорів страхування. У таких випадках МТСБУ відшкодовується частина шкоди, яка не компенсована за іншими договорами страхування.

5. Якщо МТСБУ відповідно до правил міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка" здійснено відшкодування шкоди за страховика – члена МТСБУ або за власника та/або користувача, зареєстрованого в Україні транспортного засобу, який використовував за кордоном підроблений або змінений у незаконний спосіб страховий сертифікат "Зелена картка" та спричинив дорожньо-транспортну пригоду,

відповідні витрати МТСБУ та регламентні виплати з фонду страхових гарантій повинні бути компенсовані такими особами МТСБУ в повному обсязі.

Стаття 43. Фінансове забезпечення діяльності МТСБУ

1. Фінансування статутної діяльності МТСБУ, у тому числі адміністрування Єдиної централізованої бази даних МТСБУ та виконання визначених цим Законом планів діяльності МТСБУ, здійснюється за рахунок фонду фінансування діяльності МТСБУ.

Джерелами формування фонду фінансування діяльності МТСБУ є членські внески страховиків, пасивні доходи від тимчасового розміщення активів цього фонду та інші джерела, не заборонені законодавством України.

2. Використання коштів на фінансування статутної діяльності МТСБУ здійснюється правлінням МТСБУ відповідно до кошторису витрат на утримання МТСБУ, що затверджується радою МТСБУ.

Затверджений радою МТСБУ звіт правління МТСБУ про використання коштів фонду фінансування діяльності МТСБУ подається до Національного банку України за встановленими ним формою і порядку та не пізніше 30 квітня року, наступного за звітним, та оприлюднюється на веб-сайті МТСБУ.

Стаття 44. Органи управління та контролю МТСБУ

1. Органами управління та контролю МТСБУ є:

- 1) загальні збори членів МТСБУ;
- 2) наглядова рада МТСБУ (далі – рада МТСБУ);
- 3) правління МТСБУ;

Склад, функції, повноваження, порядок формування та роботи органів управління та контролю МТСБУ визначаються статутом МТСБУ з урахуванням положень цього Закону.

Стаття 45. Загальні вимоги до системи управління МТСБУ

1. Система управління МТСБУ повинна відповідати вимогам щодо:

1) прозорості організаційної структури з чітким розподілом обов'язків та повноважень органів управління та контролю;

2) ефективності системи внутрішнього контролю відповідно до вимог цього Закону, у тому числі в разі передавання таких функцій на аутсорсинг;

3) належного рівня системи стримувань та противаг;

4) відповідності членів органів управління МТСБУ, ризик-менеджера, комплаєнс-менеджера, внутрішнього аудитора та відповідального актуарія (далі – особи, відповідальні за виконання ключових функцій у МТСБУ) кваліфікаційним та іншим вимогам, установленим нормативно-правовими актами Національного банку України;

5) високого рівня корпоративної культури.

2. Рада МТСБУ зобов'язана забезпечити належне функціонування системи внутрішнього контролю, яка складається із управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс), внутрішнього аудиту та актуарної функції (далі – ключові функції МТСБУ), зокрема шляхом:

1) прийняття положення щодо системи внутрішнього контролю: стратегії управління ризиками, політики управління комплаєнс-ризиком, політики системи внутрішнього контролю;

2) забезпечення здійснення актуарної функції, зокрема, забезпечення адекватності та прийнятності методології та моделей розрахунку розміру внесків та відрахувань із премій до централізованих страхових резервних фондів МТСБУ, розміру періодичних регламентних виплат у випадках, визначених статтями 23 та 25 цього Закону, оцінка достатності та якості даних, що використовуються для розрахунку розмірів внесків та відрахувань до централізованих страхових резервних фондів МТСБУ, інформування ради МТСБУ про надійність та достатність розрахунків розмірів внесків та відрахувань до централізованих страхових резервних фондів МТСБУ, забезпечення достатності сформованих розмірів централізованих страхових резервних фондів, перевірка адекватності та прийнятності механізмів та умов перестраховування;

3) призначення осіб, відповідальних за виконання ключових функцій в МТСБУ, відповідно до вимог цього Закону та нормативно-правових актів Національного банку України;

4) забезпечення підпорядкування осіб, відповідальних за виконання ключових функцій в МТСБУ, раді МТСБУ та їх звітування перед нею;

5) забезпечення організаційного та функціонального відокремлення діяльності осіб, відповідальних за виконання ключових функцій в МТСБУ, від інших підрозділів (керівників підрозділів);

6) забезпечення права осіб, відповідальних за виконання ключових функцій в МТСБУ, на ознайомлення з усією документацією МТСБУ та діяльністю будь-якого підрозділу МТСБУ, а також витребування письмових пояснень від керівників та інших працівників МТСБУ з питань, що належать до їхньої компетенції;

7) забезпечення функціонування механізмів урахування виявлених відповідальним актуарієм недоліків та/або невідповідностей вимогам цього Закону та іншим положенням законодавства у сфері страхування та виконання його рекомендацій щодо усунення таких недоліків та/або невідповідностей;

8) проведення щорічної оцінки ефективності діяльності та оцінки відповідності кваліфікаційним вимогам правління МТСБУ загалом та кожної особи, яка входить до його складу, а також осіб, відповідальних за виконання ключових функцій в МТСБУ, та за результатами оцінки їхньої діяльності вжиття заходів з удосконалення діяльності правління МТСБУ, ризик-менеджера, комплаєнс-менеджера, відповідального актуарія, внутрішнього аудитора;

9) здійснення щорічної самооцінки ефективності діяльності ради МТСБУ, оцінки ефективності діяльності комітетів ради МТСБУ, а також ужиття заходів для удосконалення механізмів діяльності ради МТСБУ за результатами такої оцінки.

3. Ризик-менеджер, комплаєнс-менеджер, внутрішній аудитор зобов'язані відповідати кваліфікаційним та іншим вимогам, установленим нормативно-правовими актами Національного банку України.

Ризик-менеджер, комплаєнс-менеджер, внутрішній аудитор приступають до виконання своїх обов'язків після погодження їх кандидатур Національним банком України у визначеному його нормативно-правовими актами порядку.

Ризик-менеджер, комплаєнс-менеджер та внутрішній аудитор у разі виявлення ними під час виконання своїх функцій фактів, що свідчать про невідповідність діяльності вимогам цього Закону та іншим вимогам законодавства у сфері страхування, а також перешкоджання виконанню своєї функції зобов'язані протягом двох робочих днів із дня виявлення таких фактів повідомити про це раду МТСБУ та Національний банк України.

4. Відповідальний актуарій повинен відповідати вимогам до осіб, які можуть виконувати обов'язки відповідального актуарія, установленими нормативно-правовими актами Національного банку України.

Відповідальний актуарій в разі виявлення ним під час виконання актуарної функції фактів, що свідчать про невідповідність діяльності вимогам цього Закону, у тому числі достатності розміру централізованих страхових резервних фондів, та іншим вимогам законодавства у сфері страхування, а також перешкоджання виконанню актуарної функції зобов'язаний протягом двох робочих днів із дня виявлення таких фактів повідомити про це раду МТСБУ та Національний банк України.

Відповідальний актуарій несе персональну відповідальність за неналежне виконання своїх обов'язків, визначену законодавством України.

5. Рада МТСБУ має право покласти на одну особу виконання обов'язків ризик-менеджера, комплаєнс-менеджера та відповідального актуарія або передати на аутсорсинг виконання їхніх функцій.

Виконання функції внутрішнього аудиту не може поєднуватися з виконанням інших ключових функцій МТСБУ та бути передано на аутсорсинг.

Під час передавання на аутсорсинг функції до особи, яка надає послуги за договором аутсорсингу, переходять права та обов'язки особи, відповідальної в МТСБУ за виконання такої функції. Відповідальність за належне виконання функцій, переданих на аутсорсинг, несе МТСБУ.

До фізичної особи – підприємця, який надає послуги за договором аутсорсингу, а якщо послуги за договором аутсорсингу надаються юридичною особою – до працівника такої юридичної особи, застосовуються визначені

нормативно-правовими актами Національного банку України вимоги, стосовно особи відповідальної за виконання відповідної ключової функції.

Якщо МТСБУ передає на аутсорсинг виконання своїх функцій, то воно призначає (покладає обов'язки) із числа своїх працівників особу (осіб), відповідальну за аутсорсинг, яка повинна відповідати вимогам, установленим Національним банком України.

Порядок взаємодії такої особи з Національним банком України встановлюються Національним банком України.

МТСБУ зобов'язане повідомити Національний банк України в установленому ним порядку про передавання на аутсорсинг своїх ключових функцій, про призначення особи (осіб), відповідальної (відповідальних) за аутсорсинг, а також про всі зміни щодо такого аутсорсингу.

6. Голова та члени ради МТСБУ, голова та члени правління МТСБУ, а також особи, відповідальні за виконання ключових функцій у МТСБУ, зобов'язані запобігати виникненню конфліктів інтересів та сприяти їх урегулюванню. Ці особи зобов'язані утримуватися від вчинення дій та/або прийняття рішень, якщо це може призвести до виникнення конфлікту інтересів та/або перешкоджати належному виконанню такими особами своїх посадових обов'язків в інтересах МТСБУ.

7. Голова та члени ради МТСБУ, голова та члени правління МТСБУ, винні у порушенні визначених цим Законом обов'язків, відповідають за збитки, заподіяні МТСБУ своїми діями або бездіяльністю. Якщо відповідальність згідно з цією статтею несуть кілька осіб, то їх відповідальність перед МТСБУ є солідарною.

Відшкодування збитків здійснюється за рішенням суду.

Правочин щодо усунення чи обмеження відповідальності голови та членів ради МТСБУ, голови та членів правління МТСБУ за вчинення недобросовісних дій є нікчемним.

8. Голова та член ради МТСБУ, голова та член правління МТСБУ зобов'язані впродовж усього строку виконання своїх обов'язків мати чинний договір страхування відповідальності перед третіми особами за шкоду, заподіяну внаслідок невиконання (неналежного виконання) своїх обов'язків (помилки, інші неумисні дії під час здійснення їх повноважень), за класом страхування 13, визначеним пунктом 13 частини першої статті 4 Закону України "Про страхування", із страховою сумою в розмірі не меншому ніж 40 мільйонів гривень.

9. МТСБУ зобов'язане мати власний веб-сайт, розміщувати на ньому інформацію, визначену цим Законом, нормативно-правовими актами Національного банку України, та забезпечувати актуальність та достовірність інформації, розміщеної на його веб-сайті.

Стаття 46. Загальні збори членів МТСБУ

1. Загальні збори членів МТСБУ є вищим органом МТСБУ з усіх питань, що стосуються діяльності МТСБУ та складаються з усіх страховиків – асоційованих та повних членів МТСБУ.

2. Чергові загальні збори членів МТСБУ скликаються радою МТСБУ не рідше одного разу на рік. Позачергові загальні збори членів МТСБУ скликаються за потребою на вимогу ради МТСБУ, правління МТСБУ або за ініціативою не менше, ніж 25 відсотків членів МТСБУ, а щодо питань, які відносяться до компетенції повних членів – не менше, ніж 25 відсотків повних членів МТСБУ.

Статутом МТСБУ може передбачатися можливість проведення загальних зборів членів МТСБУ шляхом опитування, зокрема з використання програмно-технічного комплексу, або шляхом проведення аудіо- чи відеоконференції, а також визначатися порядок проведення таких засідань.

3. Загальні збори членів МТСБУ є повноважними за умови участі в них членів МТСБУ, обсяг відрахувань яких до централізованих страхових резервних фондів МТСБУ становить більше 50 відсотків від загального обсягу таких відрахувань за останнє календарне півріччя, що передує засіданню загальних зборів членів МТСБУ.

У разі розгляду загальними зборами МТСБУ питань діяльності МТСБУ як члена міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка", загальні збори членів МТСБУ є повноважними за додаткової умови участі в них повних членів МТСБУ, обсяг відрахувань яких до фонду страхових гарантій становить більше 50 відсотків від загального обсягу таких відрахувань за останнє календарне півріччя, що передує засіданню загальних зборів членів МТСБУ.

4. До компетенції загальних зборів членів МТСБУ належить вирішення таких питань:

1) визначення стратегічних напрямів діяльності МТСБУ на три календарні роки з урахуванням пропозицій Національного банку України та їх щорічне оновлення;

2) затвердження статуту, внесення змін та доповнень до нього;

3) обрання та відкликання членів ради МТСБУ з урахуванням вимог цього Закону;

4) затвердження порядку виключення з членів МТСБУ за поданням ради МТСБУ;

5) затвердження розміру, порядку та строків сплати членських внесків;

6) затвердження положення про пряме врегулювання страхових випадків;

7) вирішення інших питань, що належать до компетенції загальних зборів членів МТСБУ згідно із статутом МТСБУ.

5. Загальні збори членів МТСБУ можуть делегувати свої повноваження, крім зазначених у пунктах 2, 3 і 6 частини четвертої цієї статті, раді МТСБУ. Статутом МТСБУ можуть бути встановлені інші обмеження щодо делегування повноважень загальних зборів членів МТСБУ.

6. Рішення загальних зборів членів МТСБУ приймаються простою більшістю голосів присутніх членів МТСБУ, крім випадків, коли голосування стосується питань, зазначених у пунктах 1–3 частини четвертої цієї статті. Рішення з питань, зазначених у пунктах 1–3 частини четвертої цієї статті, приймається кваліфікованою більшістю – не менш ніж 2/3 голосів членів МТСБУ, присутніх на загальних зборах.

7. Під час вирішення будь-яких питань загальними зборами членів МТСБУ кожен член МТСБУ має один голос.

8. Якщо немає кворуму на загальних зборах членів МТСБУ, повторне засідання скликається в порядку, установленому статутом МТСБУ. Повторне засідання уповноважене приймати рішення з питань, які були на порядку денному попереднього запланованого засідання, незалежно від кількості членів, які беруть участь у повторному засіданні.

9. Питання щодо діяльності МТСБУ як члена міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка" вирішуються виключно повними членами МТСБУ.

До компетенції повних членів МТСБУ при проведенні загальних зборів належать такі питання:

1) вирішення будь-яких питань діяльності МТСБУ та його членів стосовно дотримання зобов'язань МТСБУ як члена міжнародної системи автомобільного страхування "Зелена картка";

2) прийняття рішення про укладення договорів про взаємне визнання договорів страхування цивільно-правової відповідальності та взаємне врегулювання питань стосовно відшкодування шкоди з уповноваженими організаціями інших країн із страхування цивільно-правової відповідальності;

3) прийняття рішення щодо порядку сплати будь-яких внесків, пов'язаних із членством Бюро в міжнародній системі автомобільного страхування "Зелена картка";

4) вирішення інших питань, що належать до компетенції загальних зборів повних членів МТСБУ згідно із статутом МТСБУ.

Порядок прийняття рішень повними членами МТСБУ з питань зазначених у частині дев'ятій цієї статті визначаються Статутом МТСБУ.

Стаття 47. Рада МТСБУ

1. Рада МТСБУ є колегіальним органом, що в межах компетенції, визначеної цим Законом та статутом МТСБУ, здійснює управління МТСБУ, а також контролює та регулює діяльність правління МТСБУ.

Вичерпний перелік повноважень ради МТСБУ, а також порядок роботи, права та обов'язки членів ради МТСБУ визначаються цим Законом та статутом МТСБУ.

2. До компетенції ради МТСБУ належить вирішення таких питань:

1) затвердження плану діяльності МТСБУ на календарний рік відповідно до стратегічних напрямів діяльності, затверджених загальними зборами членів МТСБУ;

2) прийняття і скасування документів (положень, правил), необхідних для виконання завдань та функцій МТСБУ відповідно до цього Закону, змін до них та контролю за їх виконанням;

3) затвердження і скасування внутрішніх положень, якими регулюється діяльність МТСБУ, крім тих, що віднесені цим Законом до компетенції загальних зборів членів МТСБУ, у тому числі організаційної структури, положень щодо стратегії управління ризиками, політики управління комплаєнс-ризиком, політики системи внутрішнього контролю, та внесення змін до них;

4) прийняття рішення про утворення комітетів ради МТСБУ та затвердження положення про них;

5) призначення членів правління МТСБУ відповідно до вимог професійної придатності та ділової репутації за погодженням із Національним банком України в установленому його нормативно-правовими актами порядку та їх звільнення;

6) призначення та звільнення ризик-менеджера, комплаєнс-менеджера, внутрішнього аудитора, або укладання та припинення договору аутсорсингу за погодженням із Національним банком України в установленому ним порядку, та відповідального актуарія згідно із вимогами, встановленими Національним банком України;

7) встановлення порядку формування та розміру базових та гарантійних внесків, у тому числі впровадження додаткових гарантійних внесків та припинення їх формування, а також розміру відрахувань із премій обов'язкового страхування відповідальності до централізованих страхових резервних фондів МТСБУ відповідно до встановлених цим Законом завдань та вимог;

8) затвердження інвестиційної політики щодо розміщення грошових коштів централізованих страхових резервних фондів відповідно до вимог цього Закону та фонду фінансування діяльності МТСБУ, контроль за її (їх) виконанням;

9) встановлення порядку (порядків) використання грошових коштів централізованих страхових резервних фондів МТСБУ (здійснення регламентних виплат із централізованих страхових резервних фондів МТСБУ) та фонду фінансування діяльності МТСБУ відповідно до встановлених цим Законом завдань;

10) установлення порядку здійснення розрахунків між МТСБУ та страховиком, який подав заяву про припинення членства в МТСБУ та/або припинення статусу повного члена МТСБУ;

11) здійснення контролю за використанням активів централізованих страхових резервних фондів та фонду фінансування діяльності МТСБУ;

12) визначення суб'єкта аудиторської діяльності для проведення зовнішнього аудиту, у тому числі для проведення щорічної аудиторської перевірки фінансової звітності та надання інших послуг суб'єктом аудиторської діяльності, визначених цим Законом, за погодженням із Національним банком України, затвердження умов договору про надання аудиторських послуг, що укладається з суб'єктом аудиторської діяльності, установлення розміру оплати послуг та призначення зовнішнього аудиту в порядку, установленому цим Законом;

13) затвердження річного звіту правління МТСБУ про результати формування, управління активами та використання коштів централізованих страхових резервних фондів МТСБУ разом із звітом суб'єкта аудиторської діяльності за результатами надання аудиторських послуг, а також звітів правління МТСБУ про використання коштів інших фондів МТСБУ;

14) скликання загальних зборів членів МТСБУ;

15) затвердження кошторису МТСБУ, у тому числі фонду заробітної плати, а також штатного розпису МТСБУ;

16) забезпечення виконання вимог (рішень) та обов'язкових до виконання розпоряджень Національного банку України та контролю за їх виконанням;

17) здійснення щорічної оцінки ефективності діяльності та оцінки відповідності кваліфікаційним вимогам правління МТСБУ загалом та кожної особи, яка входить до його складу, а також ризик-менеджера, комплаєнс-менеджера, відповідального актуарія, внутрішнього аудитора, та за результатами оцінки їхньої діяльності вжиття заходів з удосконалення відповідної діяльності;

18) затвердження примірного зразка—договору про співпрацю між МТСБУ та страховиком для асоційованого та повного члена МТСБУ;

19) затвердження положення про винагороду членів правління МТСБУ, вимоги до якого встановлюються Національним банком України;

20) затвердження звіту про винагороду членів правління МТСБУ, вимоги до якого встановлюються Національним банком України;

21) затвердження умов цивільно-правових договорів, трудових договорів (контрактів), що укладаються з головою та членами правління МТСБУ, встановлення розміру їх винагороди, обрання особи, уповноваженої на підписання таких договорів (контрактів).

3. До складу ради МТСБУ входять фізичні особи, які відповідають вимогам цього Закону.

Членом ради МТСБУ може бути керівник страховика – члена МТСБУ або інша посадова особа страховика – члена МТСБУ, призначення якої в страховику погоджується Національним банком України.

Член ради МТСБУ повинен виконувати свої обов'язки особисто і не може передавати свої повноваження іншій особі.

4. Рада МТСБУ складається із семи членів, які є керівниками (посадовими особами) страховиків – членів МТСБУ, три з яких – повні члени МТСБУ. До ради МТСБУ може входити лише один керівник (посадова особа) будь-якого страховика – члена МТСБУ.

Склад ради МТСБУ формується строком на два роки.

Порядок формування складу ради МТСБУ установлюється статутом МТСБУ з урахуванням вимог цього Закону.

5. Рада МТСБУ з числа своїх членів зобов'язана для попереднього вивчення і підготовки до розгляду на засіданні питань, що належать до компетенції ради МТСБУ, утворити постійно діючі комітет з питань аудиту та комітет з питань призначень та визначення винагороди посадовим особам МТСБУ (далі – комітет з винагород).

Рада МТСБУ має право утворювати й інші постійно чи тимчасово діючі комітети. Перелік постійно діючих комітетів ради МТСБУ повинен бути визначений у статуті МТСБУ.

6. Засідання ради МТСБУ проводяться за потреби з періодичністю, визначеною статутом МТСБУ, але не рідше одного разу на квартал. Позачергові засідання ради МТСБУ скликаються за ініціативою голови ради МТСБУ або на вимогу члена ради МТСБУ. Позачергові засідання ради МТСБУ можуть скликатися на вимогу члена правління МТСБУ.

Статутом МТСБУ може передбачатися можливість проведення засідання ради МТСБУ та/або прийняття нею рішень шляхом опитування, зокрема з використання програмно-технічного комплексу, або шляхом проведення аудіо- чи відеоконференції, а також визначатися порядок проведення таких засідань.

7. Засідання ради МТСБУ вважається повноважним, якщо на ньому присутні не менше п'яти членів ради МТСБУ. Рішення ради МТСБУ приймаються більшістю голосів присутніх на засіданні ради МТСБУ. У разі рівності голосів голос голови ради МТСБУ має перевагу.

8. Голова ради МТСБУ обирається із числа членів ради МТСБУ на першому засіданні новообраної ради МТСБУ таємним голосуванням простою більшістю голосів.

Голова ради МТСБУ головує на її засіданнях, організовує роботу ради та виконує інші обов'язки, визначені статутом МТСБУ.

Статутом МТСБУ може бути визначено порядок обрання заступника голови ради МТСБУ або порядок обрання головуючого на засіданні в разі відсутності голови ради МТСБУ.

9. Національний банк України має право в будь-який час заборонити Голові та/або члену ради МТСБУ або повному складу ради МТСБУ виконувати свої обов'язки, а також відсторонити цих осіб від виконання своїх обов'язків на підставі професійного судження у разі:

1) невідповідності дій голови та/або членів ради МТСБУ вимогам законодавства та статуту МТСБУ;

2) невиконання розпорядження Національного банку України, прийнятого відповідно до пункту 7 частини другої статті 50 цього Закону;

3) виявлення ризику для виконання функцій та/або завдань МТСБУ, про усунення якого Національним банком України двічі за рік надано рекомендації відповідно до пункту 8 частини другої статті 50 цього Закону;

4) висунення Національним банком України вимоги про припинення повноважень у страховику особи, що є членом ради МТСБУ;

5) звуження страховику, представник якого є членом ради МТСБУ, ліцензії із страхування за ризиками з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів у межах класу страхування 10 відповідно до пункту 10 частини першої статті 4 Закону України "Про страхування".

10. Права та обов'язки членів ради МТСБУ визначаються цим Законом, статутом МТСБУ.

Стаття 48. Правління МТСБУ

1. Правління МТСБУ – колегіальний виконавчий орган МТСБУ, що створюється в складі не менше трьох осіб та очолюється головою правління МТСБУ.

Правління МТСБУ здійснює оперативне керівництво діяльністю МТСБУ, що пов'язана з виконанням основних завдань МТСБУ, відповідно до законодавства та статуту.

Голова та члени правління МТСБУ призначаються радою МТСБУ після погодження їх кандидатур Національним банком України у встановленому ним порядку.

2. До компетенції правління МТСБУ належить:

1) прийняття рішень про використання коштів фондів відповідно до встановлених цим Законом цілей та положень про такі фонди;

2) забезпечення фінансування діяльності МТСБУ відповідно до кошторису МТСБУ, затвердженого радою МТСБУ;

3) забезпечення виконання завдань і функцій та планів діяльності МТСБУ відповідно до документів (положень, правил), затверджених радою МТСБУ;

4) підготовка та подання раді МТСБУ звіту про результати формування, управління активами та використання коштів централізованих страхових

резервних фондів разом із звітом суб'єкта аудиторської діяльності за результатами надання аудиторських послуг;

5) підготовка та подання раді МТСБУ звіту про використання коштів фонду фінансування діяльності МТСБУ;

6) забезпечення проведення зовнішнього аудиту;

7) забезпечення взаємодії з членами МТСБУ, Національним банком України та іншими органами державної влади;

8) вирішення інших питань, пов'язаних з оперативним керівництвом діяльністю МТСБУ відповідно до статуту;

9) повідомлення Національного банку України про проведення засідань загальних зборів членів МТСБУ та ради МТСБУ;

10) ведення переліку асоційованих та повних членів МТСБУ та розміщення його на веб-сайті МТСБУ;

11) вирішення інших питань, що належать до компетенції правління МТСБУ згідно із статутом МТСБУ, крім тих, що належать згідно з цим Законом до виключної компетенції загальних зборів членів МТСБУ та ради МТСБУ.

Вичерпний перелік повноважень, а також структура, функції, компетенція, порядок роботи правління МТСБУ визначаються статутом МТСБУ.

3. Національний банк України має право в будь-який час вимагати відкликання голови та/або члена правління МТСБУ з посади або його відсторонення від виконання своїх обов'язків у разі невідповідності дій особи вимогам законодавства, статуту МТСБУ, рішенням органів МТСБУ та/або невиконання розпорядження Національного банку України, прийнятого відповідно до пункту 7 частини другої статті 50 цього Закону.

Стаття 49. Звітність та зовнішній аудит МТСБУ

1. МТСБУ зобов'язане подавати до Національного банку України фінансову звітність, а також іншу звітність та інформацію у порядку, в обсягах та в строки, визначені цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

2. МТСБУ зобов'язане не пізніше 30 квітня року, наступного за звітним, подавати до Національного банку України щорічну фінансову звітність разом з аудиторським звітом, оприлюднювати її в повному обсязі на своєму веб-сайті.

3. У випадках та в порядку, визначених цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України, інформація та звіти щодо діяльності МТСБУ подаються до Національного банку України разом із звітом суб'єкта аудиторської діяльності.

4. Для надання аудиторських послуг на вимогу закону або нормативно-правових актів Національного банку України МТСБУ зобов'язане залучити до

виконання таких завдань суб'єкта аудиторської діяльності, який має право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес.

Відбір суб'єкта аудиторської діяльності, який може бути призначений для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності МТСБУ та інших аудиторських послуг, визначених цим Законом, здійснюється в порядку, передбаченому законом для підприємств, що становлять суспільний інтерес, за погодженням з Національним банком України відповідно до встановлених ним вимог та порядку.

Національний банк України має право відмовити в погодженні обраного МТСБУ суб'єкта аудиторської діяльності та вимагати укласти договір з іншим суб'єктом аудиторської діяльності для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності МТСБУ та інших аудиторських послуг, визначених цим Законом, якщо є факти, які свідчать про те, що обраний МТСБУ суб'єкт аудиторської діяльності не дотримується міжнародних стандартів аудиту, законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку України щодо зовнішнього аудиту МТСБУ.

МТСБУ повідомляє Національний банк України про суб'єктів аудиторської діяльності, які надаватимуть визначені цим Законом послуги з обов'язкового аудиту фінансової звітності МТСБУ та інші аудиторські послуги, відповідно до вимог закону, за формою та в порядку, установленими нормативно-правовими актами Національного банку України.

5. Суб'єкт аудиторської діяльності зобов'язаний невідкладно, але не пізніше дня підписання аудиторського звіту або звіту суб'єкта аудиторської діяльності, інформувати Національний банк України у визначеному його нормативно-правовими актами порядку про встановлення під час надання передбачених цією статтею аудиторських послуг:

1) суттєвого порушення цього Закону, Закону України "Про страхування", іншого законодавства з питань, що належать до компетенції Національного банку України;

2) суттєвої загрози або сумнівів щодо можливості МТСБУ продовжувати діяльність на безперервній основі;

3) наявності модифікованої думки (думки із застереженням, негативної думки або відмови від висловлення думки).

6. Рада МТСБУ та правління МТСБУ зобов'язані забезпечити умови для надання аудиторських послуг МТСБУ відповідно до вимог законодавства України та на вимогу суб'єкта аудиторської діяльності надати аудиторські звіти, інші звіти суб'єктів аудиторської діяльності, звіти внутрішнього аудиту МТСБУ, інші потрібні для здійснення аудиторської перевірки документи та інформацію.

7. Посадові особа та працівники МТСБУ, суб'єкт аудиторської діяльності зобов'язані надавати Національному банку України на його вимогу пояснення, у тому числі письмові, за результатами надання аудиторських

послуг МТСБУ. Суб'єкт аудиторської діяльності зобов'язаний надавати Національному банку України доступ до робочих документів із питань аудиту МТСБУ.

8. Суб'єкт аудиторської діяльності не несе відповідальності за розкриття Національному банку України інформації у випадках, визначених у цій статті.

Стаття 50. Повноваження Національного банку України у сфері державного регулювання та нагляду за діяльністю МТСБУ

1. Національний банк України здійснює нагляд за діяльністю МТСБУ щодо дотримання вимог цього Закону, інших законів щодо діяльності та регулювання на ринку фінансових послуг та нормативно-правових актів Національного банку України, прийнятих відповідно до цих законів, відповідно до повноважень, визначених у цій статті, та в порядку, передбаченому нормативно-правовими актами Національного банку України.

2. У сфері нагляду за діяльністю МТСБУ Національний банк України:

1) затверджує перелік інформації, що подається страховиками до Єдиної централізованої бази даних відповідно до вимог цього Закону;

2) приймає рішення про погодження статуту МТСБУ та всіх змін до нього або про відмову у їх погодженні у встановленому ним порядку;

3) скликає за потреби позачергові засідання загальних збори членів МТСБУ, ради МТСБУ, правління МТСБУ та визначає порядок такого скликання;

4) встановлює форму, порядок, строки та періодичність подання до Національного банку України звітів МТСБУ, передбачених цим Законом, а також порядок і строки оприлюднення та подання до Національного банку України щорічної фінансової звітності разом з аудиторським звітом;

5) встановлює вимоги до професійної придатності та ділової репутації голови та членів правління МТСБУ, а також ризик-менеджера, комплаєнс-менеджера та внутрішнього аудитора;

6) погоджує кандидатури голови та членів правління МТСБУ, а також ризик-менеджера, комплаєнс-менеджера, внутрішнього аудитора та визначає порядок такого погодження;

7) надає МТСБУ обов'язкові до виконання розпорядження про припинення порушення цього Закону, інших законів щодо діяльності та регулювання на ринку фінансових послуг, та/або нормативно-правових актів Національного банку України, прийнятих відповідно до цих законів;

8) надає обов'язкові до розгляду рекомендації щодо вчинення дій та/або потреби утримання від вчинення будь-яких дій з метою усунення виявлених ризиків для виконання функцій та/або завдань МТСБУ, передбачених цим Законом;

9) має право заборонити виконувати свої функції голові, члену або повному складу ради МТСБУ у випадках, передбачених частиною десятою

статті 47 цього Закону, голови та зобов'язати МТСБУ у встановлений строк сформувати новий склад ради МТСБУ, якщо немає кворуму для повноважних засідань ради МТСБУ;

10) має право заборонити виконувати свої функції голові та/або члену правління, ризик-менеджеру, комплаєнс-менеджеру, внутрішньому аудитору, відповідальному актуарію в разі порушення МТСБУ положень законодавства, статуту МТСБУ, невиконання розпорядження Національного банку України, прийнятого відповідно до пункту 7 частини другої цієї статті, виявлення ризику, щодо усунення якого Національний банк України двічі за останній календарний рік надавав рекомендації відповідно до пункту 8 частини другої цієї статті, та зобов'язати МТСБУ у встановлений строк подати на погодження Національного банку України нові кандидатури на заміну осіб, яким заборонено виконання функцій;

11) має право встановлювати вимоги до МТСБУ щодо подання ним звітів разом із звітом (звітами) суб'єкта аудиторської діяльності за результатами надання аудиторських послуг;

12) має право встановлювати додаткові вимоги до інформації, що стосується аудиту та має обов'язково міститися в аудиторському звіті за результатами обов'язкового аудиту (в окремому розділі відповідного звіту) МТСБУ;

13) має право вимагати подання за рахунок коштів фонду фінансування діяльності МТСБУ додаткових звітів суб'єктів аудиторської діяльності (звітів суб'єкта аудиторської діяльності за результатами надання інших аудиторських послуг, передбачених міжнародними стандартами аудиту) щодо централізованих страхових резервних фондів МТСБУ, а також установлювати перелік таких звітів із визначенням видів завдань, за результатами виконання яких подаються такі звіти, підстави та порядок подання суб'єктами аудиторської діяльності таких додаткових звітів до Національного банку України;

14) має право встановлювати порядок призначення та відсторонення суб'єкта аудиторської діяльності від надання аудиторських послуг, зазначених у цьому Законі, а також порядок подання МТСБУ звіту суб'єкта аудиторської діяльності за результатами надання відповідних аудиторських послуг;

15) встановлює перелік та порядок оприлюднення МТСБУ узагальненої інформацію про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності;

16) має право вимагати надання інформації та документів, які стосуються передбаченої цим Законом діяльності МТСБУ;

17) має право щорічно до 1 листопада поточного року надавати пропозиції до стратегічних напрямків діяльності МТСБУ або їх оновлення;

18) встановлює вимоги до положення та звіту про винагороду членів правління МТСБУ;

19) має право встановлювати обмеження розміру страхової суми за внутрішніми договорами страхування у разі врегулювання страхових випадків із застосуванням повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду встановленого МТСБУ зразка в разі оформлення документів про дорожньо-транспортну пригоду без участі уповноважених на це працівників Національної поліції відповідно до частини другої статті 31 цього Закону.

3. Уповноважений представник Національного банку України має право бути присутнім на засіданнях загальних зборів членів МТСБУ, загальних зборів повних членів МТСБУ та ради МТСБУ без права голосу під час прийняття рішень.

Розділ V

ВИМОГИ ДО СТРАХОВИКІВ ТА ЧЛЕНСТВО В МТСБУ

Стаття 51. Умови здійснення обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності

1. Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності має право здійснювати страховик, який відповідає одночасно двом таким умовам:

1) має ліцензію на здійснення діяльності із страхування за відповідними ризиками в межах класу страхування 10 відповідно до пункту 10 частини першої статті 4 Закону України "Про страхування";

2) є членом МТСБУ.

2. Укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності від імені страховика, який позбавлений права на здійснення діяльності із страхування за відповідними ризиками в межах класу страхування 10 відповідно до Закону України "Про страхування" або членство в МТСБУ якого припинено, забороняється. Договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, укладені страховиком до моменту припинення його членства в МТСБУ та вступили в дію, є чинними.

3. Страховики можуть входити до складу МТСБУ як асоційовані та повні його члени.

Права та обов'язки асоційованих та повних членів МТСБУ визначається цим Законом та статутом МТСБУ.

4. Право на укладання договорів міжнародного страхування мають тільки повні члени МТСБУ.

Стаття 52. Умови і порядок набуття членства в МТСБУ

1. Страховик після отримання ліцензії на здійснення діяльності із страхування за відповідними ризиками в межах класу страхування 10 відповідно до Закону України "Про страхування" для отримання права на провадження діяльності з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності звертається до МТСБУ із заявою про набуття статусу асоційованого члена МТСБУ.

Страховик, який отримав ліцензію, визначену в абзаці першому цієї частини, вважається таким, що прийнятий у члени МТСБУ та набув статусу асоційованого члена, після подання заяви про набуття членства в МТСБУ, укладення між МТСБУ та страховиком договору про співпрацю, а також сплати цим страховиком вступного внеску до фонду фінансування діяльності МТСБУ та базового гарантійного внеску до фонду захисту потерпілих.

МТСБУ включає страховика до переліку асоційованих членів МТСБУ не пізніше наступного робочого дня після виконання ним усіх вимог, зазначених в абзаці другому цієї частини.

2. Страховик – асоційований член МТСБУ має право звернутися до МТСБУ із заявою про надання йому статусу повного члена.

Страховик – член МТСБУ вважається таким, що набув статусу повного члена, після подання заяви про надання статусу повного члена, укладення між МТСБУ та страховиком договору про співпрацю, а також сплати цим страховиком базового гарантійного внеску до фонду страхових гарантій.

МТСБУ включає страховика до переліку повних членів МТСБУ не пізніше наступного робочого дня після виконання ним усіх вимог, зазначених в абзаці другому цієї частини.

3. Повний член МТСБУ зобов'язаний здійснювати страхову виплату за укладеним ним міжнародним договором страхування. Якщо таку виплату за страховика здійснило МТСБУ, повний член відшкодовує йому таку виплату, витрати понесені МТСБУ у зв'язку з її здійсненням та сплачує пеню за період від дня виплати, здійсненої МТСБУ, до дня здійснення повним членом компенсаційного платежу на користь МТСБУ, з розрахунку подвійної облікової ставки Національного банку України, що діяла в період, за який нараховується пеня.

4. Члени МТСБУ зобов'язані виконувати вимоги договорів про співпрацю між ними та МТСБУ, а повні члени МТСБУ також угод, укладених МТСБУ з уповноваженими організаціями інших країн із страхування цивільно-правової відповідальності.

5. У разі порушення провадження в справі про банкрутство страховика – члена МТСБУ або прийняття судом рішення про ліквідацію страховика арбітражний керуючий (розпорядник майна, ліквідатор боржника) зобов'язаний надавати до МТСБУ завірені в установленому порядку копії всіх наявних документів, що стосуються виконання зобов'язань за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності.

6. Члени МТСБУ зобов'язані сплачувати:

1) членські внески в розмірі, визначеному загальними зборами членів МТСБУ;

2) гарантійні та інші внески до фондів МТСБУ, створених відповідно до цього Закону та положень про ці фонди, а також компенсацію здійснених МТСБУ витрат за зобов'язаннями страховиків.

Розміри базових гарантійних внесків страховика до централізованих страхових резервних фондів МТСБУ станом на останній день кожного кварталу не можуть бути меншими за розміри, визначені положеннями про ці фонди;

3) відрахування з премій обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності відповідно до цього Закону.

У разі несвоєчасного внесення платежів у повному обсязі до фонду страхових гарантій, фонду захисту потерпілих та фонду фінансування діяльності МТСБУ страховик сплачує на користь МТСБУ пеню за кожен календарний день прострочення такої сплати, включаючи день сплати, у розмірі подвійної річної облікової ставки Національного банку України, що діяла на кожен день такого прострочення.

7. Базовий та додатковий гарантійні внески, сплачені страховиком до централізованих страхових резервних фондів МТСБУ, з урахуванням інвестиційного доходу, отриманого від розміщення таких внесків, підлягають поверненню страховику в разі припинення його членства в МТСБУ за умови, що стосовно укладених таким страховиком внутрішніх договорів страхування МТСБУ не здійснювались та/або не передбачаються здійснюватися регламентні виплати відповідно до пункту 4 частини першої статті 42 цього Закону. Строк такого повернення з фонду захисту потерпілих становить три роки з дня припинення асоційованого членства страховика в МТСБУ, з фонду страхових гарантій – п'ять років із дня припинення його повного членства в МТСБУ, але не раніше наступного дня після виконання зобов'язань за договорами міжнародного страхування або передачі зобов'язань іншому страховику – повному члену МТСБУ.

Якщо страховик не виконує своїх зобов'язань за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, МТСБУ припиняє повернення базового та додаткового гарантійного внеску до надання страховиком документального підтвердження повного виконання таких зобов'язань.

8. Умови та порядок укладення міжнародних договорів страхування, дія яких поширюється на територію країн – членів міжнародної системи автострахування "Зелена картка", устанавлюються страховиками – повними членами МТСБУ в порядку, визначеному статутом МТСБУ.

9. Норми статуту МТСБУ та рішення органів управління МТСБУ, прийняті в межах їхніх повноважень, є обов'язковими для виконання всіма членами МТСБУ.

У разі порушення членом МТСБУ вимог законодавства, положень статуту МТСБУ, рішень органів управління МТСБУ або договорів про співпрацю з МТСБУ до такого страховика органами МТСБУ можуть застосовуватися заходи впливу, визначені в статуті МТСБУ у встановленому внутрішнім документом МТСБУ порядку.

Стаття 53. Припинення членства в МТСБУ

1. Виключення страховика з членів МТСБУ та/або позбавлення статусу повного члена МТСБУ здійснюється в разі наявності таких підстав:

1) подання страховиком заяви про припинення членства в МТСБУ або припинення статусу повного члена МТСБУ;

2) наявність у страховика протягом двох місяців поспіль заборгованості перед МТСБУ щодо сплати в повному обсязі внесків, відрахувань до фондів МТСБУ, створених відповідно до цього Закону, або компенсації витрат, здійснених МТСБУ за його зобов'язаннями;

3) систематичне (два та більше разів протягом дванадцяти місяців) порушення страховиком – членом МТСБУ вимог законодавства, положень статуту МТСБУ, договору про співпрацю, рішень органів управління МТСБУ, у тому числі затверджених загальними зборами членів МТСБУ документів щодо прямого врегулювання або;

4) прийняття Національним банком України рішення про анулювання страховику – члену МТСБУ ліцензії на здійснення страхування або встановлення обмеження на здійснення діяльності за відповідними ризиками в межах класу страхування 10 відповідно до пункту 10 частини першої статті 4 Закону України "Про страхування";

5) прийняття Національним банком України рішення про погодження страховику – члену МТСБУ звуження ліцензії на здійснення діяльності за ризиком обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів у межах класу страхування 10 відповідно до пункту 10 частини першої статті 4 Закону України "Про страхування".

2. Розрахунки між МТСБУ та страховиком, який подав заяву про припинення членства в МТСБУ та/або припинення статусу повного члена МТСБУ, здійснюються у встановленому радою МТСБУ порядку.

3. Порядок прийняття рішення про виключення страховика із членів МТСБУ обов'язково має визначати орган управління МТСБУ, який уповноважується на прийняття рішення, та процедуру прийняття рішення, а також містити строк прийняття такого рішення, що не може бути більшим 30 календарних днів із моменту виявлення підстав для його прийняття.

4. Прийняття МТСБУ рішення про виключення страховика із членів МТСБУ відповідно до пунктів 1 – 3 частини першої цієї статті є підставою для прийняття Національним банком України рішення про звуження обсягу ліцензії за ризиками з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів у межах класу страхування 10 відповідно до пункту 10 частини першої статті 4 Закону України "Про страхування".

МТСБУ повідомляє Національний банк України про прийняте ним рішення про виключення страховика із членів МТСБУ не пізніше наступного робочого дня після його прийняття.

Припинення повного членства в МТСБУ позбавляє страховика права укладати договори міжнародного страхування з дня наступного за днем припинення такого членства.

5. Страховик, який має намір припинити членство в МТСБУ за рішенням відповідного органу управління страховика, до подання заяви в МТСБУ зобов'язаний передати страховий портфель в межах класу страхування 10 відповідно до пункту 10 частини першої статті 4 Закону України "Про страхування" відповідно до вимог Закону України "Про страхування" про передачу страхового портфеля.

Страховик, членство (у тому числі повне) якого припинено з підстав інших, ніж визначено пунктами 1 і 5 частини першої цієї статті, зобов'язаний виконати свої зобов'язання згідно з укладеними ним договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, інформувати МТСБУ про стан виконання таких зобов'язань та надавати документи на запит МТСБУ.

6. МТСБУ виключає страховика з переліку страховиків членів МТСБУ на наступний робочий день після припинення членства в МТСБУ.

Розділ VI

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня наступного за днем його опублікування та вводиться в дію з 1 січня 2024 року, крім:

статті 11, що набирає чинності та вводиться в дію з 1 січня 2027 року;

частини другої статті 14, що набирає чинності та вводиться в дію з 1 січня четвертого року після вступу України до Європейського союзу;

пунктів 12 і 13 цього розділу, що набирають чинності та вводиться в дію з дня з дня наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Визнати з дня введення в дію цього Закону таким, що втратив чинність, Закон України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 1, ст. 1 із наступними змінами).

3. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) абзац четвертий частини дев'ятої статті 92 Кодексу України з процедур банкрутства (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 19, ст. 74 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

"у третю чергу – вимоги юридичних осіб за іншими договорами страхування, передбачені в частині восьмій цієї статті, та вимоги Моторного (транспортного) страхового бюро України щодо здійснених МТСБУ страхових виплат за зобов'язаннями страховика";

2) в абзаці одинадцятому частини першої статті 52¹ Закону України "Про дорожній рух" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 31, ст. 338 із наступними змінами) слова "та інформації про укладення договорів

обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, що підлягають обов'язковому технічному контролю, що надається страховиками" виключити;

3) у Законі України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 47, ст.251 із наступними змінами):

статтю 4 доповнити новою частиною такого змісту:

"Діяльність страховиків та Моторного (транспортного) страхового бюро України, пов'язана з реалізацією права самостійного визначення розміру страхового відшкодування, здійснюється відповідно до Закону України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів" з урахуванням особливостей, визначених цим Законом щодо методичного регулювання оцінки майна. Інші положення цього Закону не поширюються на страховиків та Моторне (транспортне) страхове бюро України";

перше речення абзацу другого статті 11 після слів "у яких майно перебуває на законних підставах" доповнити словами "страховики, (Моторне (транспортне) страхове бюро України";

4) частину п'яту статті 15 Закону України "Про виконавче провадження" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 30, ст. 542 із наступними змінами) доповнити новим абзацом такого змісту:

"Заміна страховика, що є боржником у виконавчому провадженні, на Моторне (транспортне) страхове бюро України не допускається.";

4. До набрання чинності та введення в дію статті 11 цього Закону укладання договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності здійснюється в такому порядку:

4.1. Договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності укладається виключно в письмовій формі з дотриманням вимог Цивільного кодексу України, установлених до письмової форми правочину, та оформляється в паперовій формі (страховий поліс) або у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України "Про електронні документи та електронний документообіг", або в порядку, передбаченому законодавством про електронну комерцію.

4.2. Договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності набирає чинності з моменту його укладання та вступає в дію з часу та дати початку строку його дії, зазначеної в такому договорі.

4.3. Страхувальник зобов'язаний сплатити страхову премію в повному обсязі не пізніше часу та дати початку дії договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності. У разі несплати у встановлений строк або сплати в неповному обсязі страхової премії договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності не вступає в дію.

4.4. Страховик зобов'язаний під час укладення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності та до вступу в дію страхового поліса чи страхового сертифіката "Зелена картка" внести інформацію (запис) про укладений договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності в Єдину централізовану базу даних у порядку, встановленому МТСБУ.

4.5. Внутрішній договір страхування укладається строком на три місяці, шість місяців або один рік, крім випадків, передбачених в абзаці другому цього пункту.

Укладення внутрішнього договору страхування на строк менший ніж три місяці, але не менш як на 15 днів, допускається виключно щодо таких транспортних засобів:

- 1) незареєстрованого – на час до його реєстрації;
- 2) того, що тимчасово перебуває на території України і зареєстрований на території іноземної держави, – на час його перебування на території України.

4.6. Міжнародний договір страхування може укладатися на строк 15 днів, 1 місяць, 2 місяці, 3 місяці, 4 місяці, 5 місяців, 6 місяців, 7 місяців, 8 місяців, 9 місяців, 10 місяців, 11 місяців або один рік.

4.7. У разі оформлення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності у формі електронного документа або в порядку, передбаченому законодавством про електронну комерцію, страховик зобов'язаний надіслати страхувальнику не пізніше дати початку дії такого договору в обраний ним спосіб повідомлення про укладений договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, яке обов'язково має містити номер договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, дату набрання чинності, час та дату початку строку дії та строк дії договору, інформацію про страхувальника та забезпечений транспортний засіб, найменування страховика із зазначенням контактної інформації, у тому числі адреси для надсилання вимог та заяв, розмір страхового платежу та страхової суми, а також адресу посилання на запис у Єдиній централізованій базі даних про такий договір.

У разі оформлення внутрішнього договору страхування в паперовій формі страховик зобов'язаний видати страхувальнику страховий поліс у паперовій формі та після внесення інформації (запису) про такий договір у Єдину централізовану базу даних надіслати повідомлення на номер засобу зв'язку або в іншій спосіб, обраний страхувальником, про факт такого внесення інформації (запису).

У разі дострокового припинення внутрішнього договору страхування, оформленого в паперовій формі, страхувальник зобов'язаний повернути страховику страховий поліс.

На підтвердження укладення договору міжнародного страхування страховик зобов'язаний забезпечити страхувальника страховим сертифікатом

"Зелена картка" у паперовій або електронній формі за вибором страхувальника.

На вимогу страхувальника страховик зобов'язаний надати йому безоплатно в паперовій формі бланк повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду з інструкцією із заповнення.

4.8. Форми повідомлення про укладений внутрішній договір страхування та міжнародний договір страхування, паперові форми внутрішнього договору страхування (страховий поліс) та страхового сертифіката "Зелена картка", а також форма бланка повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду з інструкцією із заповнення, типові схеми дорожньо-транспортних пригод установлюються МТСБУ та розміщуються ним на власному веб-сайті для постійного доступу.

4.9. Усі заяви та вимоги сторін договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності стосовно нього складаються в письмовій формі, у тому числі у вигляді електронного документа відповідно до законодавства або електронних повідомлень відповідно до законодавства про електронну комерцію.

4.10. Страхувальник, що має чинний внутрішній договір страхування щодо забезпеченого транспортного засобу, може укласти в будь-який момент новий договір страхування щодо забезпеченого транспортного засобу з іншим страховиком. Укладення іншого внутрішнього договору страхування щодо одного й того ж забезпеченого транспортного засобу достроково припиняє дію попереднього укладеного внутрішнього договору страхування щодо такого транспортного засобу з дати початку строку дії нового договору.

5. До набрання чинності та введення в дію частини другої статті 14 розмір мінімальної страхової суми становить:

1) за шкоду, завдану життю та здоров'ю потерпілих осіб:

з дня введення в дію цього Закону – 500 тисяч гривень на одного потерпілого та 10 мільйонів гривень на один страховий випадок незалежно від кількості потерпілих осіб;

з 1 січня 2025 року – 1 мільйон гривень на одного потерпілого та 20 мільйонів гривень на один страховий випадок незалежно від кількості потерпілих осіб;

з 1 січня наступного року після року вступу України до Європейського Союзу – 10 мільйонів гривень на одного потерпілого та 50 мільйонів гривень на один страховий випадок незалежно від кількості потерпілих осіб;

з 1 січня другого року після року вступу України до Європейського Союзу – 20 мільйонів гривень на одного потерпілого та 100 мільйонів гривень на один страховий випадок незалежно від кількості потерпілих осіб;

з 1 січня третього року після року вступу України до Європейського Союзу – 32 мільйони гривень на одну потерпілу особу та 160 мільйонів гривень на один страховий випадок незалежно від кількості потерпілих;

2) за шкоду, завдану майну потерпілих осіб:

з дня введення в дію цього Закону – 1 мільйон гривень на один страховий випадок незалежно від кількості потерпілих осіб;

з 1 січня 2025 року 2 мільйони гривень на один страховий випадок незалежно від кількості потерпілих осіб;

з 1 січня наступного року після року вступу України до Європейського Союзу – 10 мільйонів гривень на один страховий випадок незалежно від кількості потерпілих осіб;

з 1 січня другого року після року вступу України до Європейського Союзу – 16 мільйонів гривень на один страховий випадок незалежно від кількості потерпілих осіб;

з 1 січня третього року після року вступу України до Європейського Союзу – 32 мільйони гривень на один страховий випадок незалежно від кількості потерпілих.

6. Договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, що укладені до введення в дію цього Закону, продовжують свою дію на умовах, що були чинними на день їх укладення.

Положення цього Закону поширюються виключно на страхові випадки, які настали за договорами страхування, що вступили в дію після набрання чинності цим Законом. Жодне з положень цього Закону не може збільшувати будь-яких зобов'язань за будь-якими випадками, що настали до набрання чинності цим Законом чи за якими рішення були прийняті до набрання чинності цим Законом.

7. Розмір регламентної виплати визначається відповідно до норм законодавства, що були чинними на день настання дорожньо-транспортної пригоди, яка є підставою для проведення МТСБУ такої виплати.

8. Із дня введення в дію цього Закону та до формування складу ради і правління МТСБУ відповідно до положень цього Закону права та обов'язки ради МТСБУ набуває президія МТСБУ в складі, чинному на день введення в дію цього Закону; права та обов'язки правління МТСБУ – дирекція МТСБУ в складі, чинному на день введення в дію цього Закону.

9. Документи МТСБУ, передбачені цим Законом, до приведення їх у відповідність із цим Законом діють у редакції чинній на день введення в дію цього Закону.

10. Моторне (транспортне) страхове бюро України зобов'язане:

1) протягом 12 місяців із дня введення в дію цього Закону привести свою діяльність у відповідність із вимогами цього Закону в такому порядку:

протягом місяця з дня введення в дію цього Закону провести аудит коштів фонду попереджувальних заходів та в разі наявності залишків на день

введення в дію цього Закону включити їх у фонд фінансування діяльності МТСБУ;

протягом трьох місяців із дня введення в дію цього Закону затвердити нову редакцію статуту МТСБУ з метою приведення діяльності МТСБУ у відповідність із цим Законом та подати на погодження до Національного банку України;

протягом трьох місяців із дня погодження Національним банком України забезпечити у встановленому законодавством порядку державну реєстрацію нової редакції статуту МТСБУ;

протягом п'яти місяців із дня введення в дію цього Закону подати документи для погодження кандидатур членів правління МТСБУ, ризик-менеджера, комплаєнс-менеджера, внутрішнього аудитора до Національного банку України в установленому його нормативно-правовими актами порядку;

протягом п'яти робочих днів із дати погодження Національним банком України кандидатур членів правління МТСБУ, ризик-менеджера, комплаєнс-менеджера, внутрішнього аудитора та відповідального актуарія призначити відповідних осіб або укласти договір аутсорсингу з урахуванням вимог цього Закону;

протягом дев'яти місяців із дня введення в дію цього Закону сформувати раду МТСБУ;

протягом 12 місяців із дня введення в дію цього Закону прийняти документи МТСБУ, передбачені цим Законом;

2) не пізніше 30 календарних днів після спливу встановленого в абзаці першому цього пункту строку повідомити Національний банк України про приведення своєї діяльності у відповідність із вимогами Закону з наданням підтвердних документів.

11. До приведення законодавства у відповідність із цим Законом нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

12. Кабінету Міністрів України до дня введення в дію цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, потрібних для його реалізації;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади нормативно-правових актів, потрібних для його реалізації.

13. Рекомендувати Національному банку України до дня введення в дію цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом:
прийняти нормативно-правових актів, потрібних для його реалізації.

**Голова Верховної Ради
України**

Р. СТЕФАНЧУК

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Аллахвердієва Ірина Валеріївна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000604F3100F3C69000
Дійсний до: 18.02.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-32/03-2022/220118 від 21.12.2022

1075453